

Bugün Büyük Millet Meclisi Açılıyor

Gazi Hazretleri bu münasebetle çok mühim bir nutuk söyleyecekler

Riyaset divanı azaları fırka grubu toplantısında seçildi

nutku dinlemek için Ankaraya gelmişlerdir.

Reisicumhur hazretlerinin nutuklarından sonra riyaset ve riyaset divanı intihabı yapılacak tır.

Fırka gurupu dün toplandı

Ankara, 31 (A. A) — Cumhuriyet Halk fırkası Meclis grubu bugün öğleden evvel umumî reis vekili İsmet Pş. Hz. nin riyasetinde toplanmıştır. Fırka riyaset divanının kararına tevfikân Balıkesir meb'usu Kâzım Pş. Hz. nin B. M. Meclisi reisliğine, Trabzon meb'usu Hasan, Bursa meb'usu Rafet, Ersa meb'usu Esat beylerin reis vekilliklerine namzetlikleri âzanın reylerine arz edilmiş ve her birisi ayrı ayrı mütetifikan kabul edilmişlerdir.

Müt e a k i b e n meclis divanı idare amirliklerine Mardin meb'su İrfan Ferit, Beyazıt meb'usu Halit, Artvin meb'usu Mehmet Ali Beylerin ve kâtipliklere Afyon (Alt taraft 2 nci sayıfada)

Büyük millet meclisinin geçen seneki içtimalarından ..

Ankara, 31 (Hususi) — Büyük millet meclisi bu gün saat on dörtte açılacaktır. Celse en yaşlı üyelerden açıldıktan sonra oklama yapılacak ve ekseriyet olduğu takdirde Reisicumhur Hazretlerine arz edilecek ve Büyük Reisimiz salona gelerek beklenen nutuklarını söyleyeceklerdir. Nutkun memleketin her tarafından dinlenilmesi için tertibat

alınmıştır. Gazi Hazretleri nutuklarında bilhassa haricî siyasetimizin son bir senelik vaziyeti üzerinde duracaklar, Rusya, İtalya ve İnanla münasebetlerimize, milletler cemiyetine girmemize ve iktisadi meselelere temas edeceklerdir.

Misafir İnan hariciye nazırı nutku Riyaseticumhur locasından dinliyecektir. Bütün elçiler

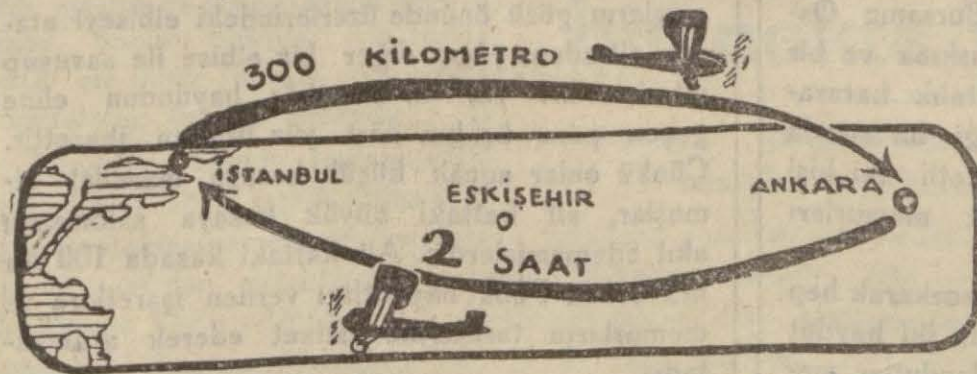
Zaro ağasının iki senelik Hovardalıkları

Zaro ağasının dün alınan resmi (Yazın 9 uncu sayıfada)

Istanbuldan Ankaraya Hava hatları başlıyor

Bütün Anadolu da hatlar yapılacak, Diyarıbekir de Amerikadan gelecek tayyareler işlemeye başlayacaktır

Istanbul - Ankara yolu 2 saate iniyor !

Memleketimizde hava seferleri yapılması hakkında hükümetimizle CvtissWright Amerikan tayyare şirketi arasında bir müddetten beri devam eden müzakereler neticelenmiş, seferlerin başlaması için lâzım gelen ilk hazırlıklar bitirilmiştir. Bir haftaya kadar Amerikadan vapurla Kingbird modeli iki Gurtiss tayyaresi şehrimize getirilecek, bunlar derhal kurulduktan sonra Ankara-İstanbul havai hattına tahsis edilecektir. Ankara-İstanbul havai postası her gün işleyecek, yolcu ve posta taşınacaktır. Bu hâttâ tahsis edilen tayyareler sekiz kişiliktir. Her biri

motorları vardır. Tayyare, bir kaza neticesinde motorlardan biri bozulduğu takdirde tek motorla havada yoluna devam edebilecek surette imal edilmiştir. Tayyarelerde alıcı ve verici birer radyo makinası da vardır. Bu tayyareler Ankara-İstanbul yolunu iki saattan bir az fazla bir zamanda alaabileceklerdir. Bu hat üzerinde tayyare istasyonları ve mecburi iniş yerleri hazırlanmıştır.

Ankara Diyarıbekir istikametindeki havai münakalat da evvelden mevcut diğer üç tayyare ile temin edilecektir. Yeni tayyarelerle beraber iki Amerikalı pilot ve iki makinist de şehrimize geleceklerdir.

Balkan birincilikleri

Millî güreş takımımız tesbit edildi:

Takımımız şunlardır : 1 -Çoban Mehmet, 2 -Mustafa, 3 -Nuri 4 - Yusuf Aslan, 5 - Saim, 6 - Abbas, 7 - Mustafa

Balkan milletleri şampiyonlarının iştirakile yapılacak güreş müsabakaları günü pek yaklaştı. Bütün Balkan sporcuları arasında hararetili bahsiere sebep olan bu müsabakalarda, pehlivanlarımızın bütün rakiplerinin sırtlarını yere getirmelerini, en kuvvetli olduğumuz bu spor şubesinde, diğer şubelerdeki muvaffakiyetlerimizimizin acısını gidereceğimizi umuyoruz.

Perşembe günü başlayacak bu müsabakalarda millî formamızı giyecek güreş takımımız evvelki akşam kat'i surette tesbit edilmiştir. Federasyon azasından Seyfi Cenap Beyin bu mevzu üzerinde "VAKIT", a yazdığı kıymetli tetkiki karlıklarımıza spor şubelerimizde takdim ediyoruz:

Çarşı esnafının derdi: Tamirsizliktir ..

Çarşının bir köşesi ve Cemiyetlerinin reisi İsmail Hakkı Bey

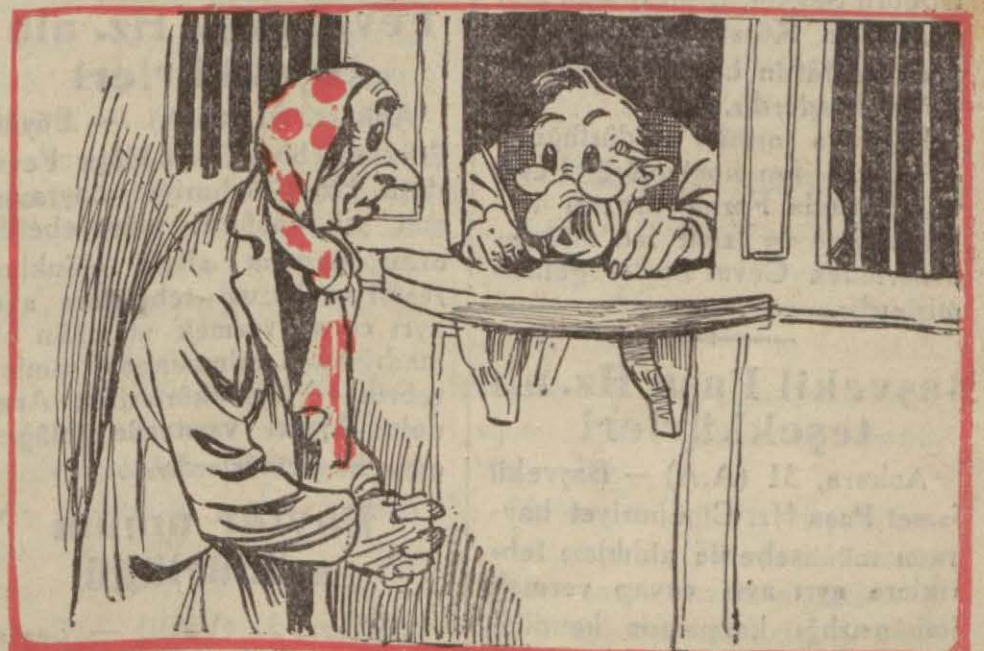
Cemiyetleri dolaşarak faaliyetlerini tesbit etmeye ve derterini dinlemeye devam ediyoruz. Dün de kapalı çarşı esnafı cemiyetile konuştuk. Cemiyetin reisi Krimî zade İsmail Hakkı B. şu izahatı verdi:

— Her şeyden memnunuz, hiç bir şikâyetimiz yok. Fakat tek bir derdimiz var ki tam sekiz senedir devam eder: Çarşının tamiri.

Bütün Avrupanın "Grand pazar" dediği ve rıhtıma ayak basan her seyyahın bir kere ziyaret edemeden gidemediği şu koskoca çarşımızın haline bakınız.

[İsmail Hakkı beyin verdiği uzun izahata nazaran bu tamir meselesi muhtelif safhalardan geçmiş ve nihayet Büyük M. (Devamı onuncu sayıfada)

Hayat sigortası

— Beyfendiciğim, bizimki için doktor yarı ölmüştür, dedi. Ölenlerin ailesine verdiğiniz tazminatın yarısını almıya geldim.

Bugün Büyük Millet Meclisi Açılıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

meb'usu Ruşen Eşref, Çanakka-
le meb'usu Ziya Cevher, Yozgat
meb'usu Avni, Denizli meb'usu
Haydar Rüştü Beylerin namzet-
likleri kararlaştırılmıştır.

Fırka riyaset divanına Fırka-
nın meclis grubu Reis vekillik-
lerine namzet gösterilen Afyon
meb'usu Ali ve Tekirdağ
meb'usu Cemî. Beyler meclis
grubu heyetince Reis vekillik-
lerine intihap olunmuşlar ve
grup idare heyeti azalıklarına
sabık idare heyeti azasından
Giresun meb'usu İhsan Paşa,
Gazi Antep meb'usu Kılıç Ali,
Antalya meb'usu Rasih, Erzurum
meb'usu Aziz, Sivas meb'usu
Rasih, Samsun meb'usu Emin,
Adana meb'usu Zamir, Balı-
kesir meb'usu Ali Şuuri Beyler
ibkaen ve münhal bulunan bir
azalığa da Kırklareli meb'usu
doktor Fuat Bey intihap edile-
rek müzakereye nihayet veril-
miştir.

Meclise gelen lâyhalar

Meclise gelen lâyhalar arasın-
da bazı idam mazbataları, tefsir
tezkereleri, Şükrü (Bolu), Emin
(Eskişehir), Sırrı Cafer (Eskişe-
hir), Tahir (Manisa), Necmettin
Sadık (Sivas) Beylerin masuni-
yetlerinin kaldırılmasına dair lâ-
yhalar vardır. Son lâyhaların ist-
inat ettiği meseleler ehemmiyet-
siz olduğu için takibat devre so-
nuna kalacaktır.

Gedikli küçük zabıt ve ihzari
mekteplerinin askeri liseleri tale-
besi gibi işleri, İtalya ile akte-
dilen bitaraflik, uzlaşma ve adli
tesviye muahedesi müddetinin uz-
atılmasına dair lâyiha, adliye,
hariciye encümenlerine havale edil-
miştir.

Izcilerimiz geldi

Ankarada yapılan büyük geçit
resmine İstanbuldan iştirak eden
izcilerimiz dün şehrimize dön-
müşlerdir. Büyük geçit resminde
en çok alakayı ve takdiri cel-
beden İstanbul lisesi izcileri dün
sabah gazetemizin önünden ge-
çerlerken durmuşlar ve selâm
vaziyeti alarak "Vakit," şerefine
üç kere "yaşa," diye bağırmiş-
lardı.

Sevgili çocuklarımıza teşekkür
ediyoruz.

Orman müdürleri arasında tayinler

Ankara, 31 (Vakit) — Sinop
orman müdürlüğüne İzmit orman
müdürü Şevket, İzmit orman mü-
dürlüğüne Kütahya orman mü-
dürü Seyfettin beyler terfien tay-
yin edilmişlerdir.

Kütahya orman müdürlüğüne
de Bursa fen kontrolörü Fevzi
ve Bartında Furna ormanı ko-
miserliğine de İzmir fen mühen-
dislerinden Cevat beyler getiril-
mişlerdir.

Başvekil Paşa Hz. nin teşekkürleri

Ankara, 31 (A.A.) — Başvekil
İsmet Paşa Hz. Cumhuriyet bay-
ramı münasebetile aldıkları teb-
riklere ayrı ayrı cevap vermek
imkânsızlığı karşısında kendile-
rine tebrikatta bulunmuş olan
zevata teşekkür ve mukabil teb-
riklerinin iblağına Anadolu Ajan-
sı memur etmişlerdir.

Telgraf Haberleri

Venizelos nihayet istifa etti

Yerine geçen ve kıralcılıktan vaz geçtiğini bildiren fırka reisi Çaldaristir

Atina, 31 (A.A.) — Fırka reis-
lerinin reiscümbur M. Zaimisin
riyaseti altında akdetmiş olduk-
ları konferans kabinesinin teşkili
vazifesini M. Çaldarise tevdi et-
meğe karar vermiş ve bunun
üzerine M. Venizelos istifa et-
miştir.

Atina, 31 (Hu. Mu.) — Dün
siyasi fırkalar rüesası, ikinci da-
fa olarak Reiscümburun riyase-
tinde toplanmış ve kabine teşki-
li meselesini görüşmüşlerdir. Bu
ictimada Başvekil M. Venizelos,
bilhassa M. Çaldarise heyecanlı
bir hitabe irat ederek memleke-
ti kurtarmak için bütün siyasi
fırkalar rüesasının iştirakile mil-
li bir temerküz kabinesine iştir-
ak etmesini hararetle rica et-
miş ve kendi fedakârlığını gös-
termek için on üç defa başvekil
olduğu halde, kendisini M. Çal-
darisin emri altına koymağa ve
milli temerküz kabinesinde, na-
zaratsız bir vazife kabul etmeğe
hazır bulunduğunu söylemiştir.

Halbuki M. Çaldaris milli tem-
erküz kabinesine girmekten
sureti katiyede imtina eylemiştir,
M. Çaldaris'in bu imtina ve
kabineyi, kendisinin istediği şe-
kilde teşkil etmesinde ısrar et-
mesi üzerine siyasi fırkalar rü-
esası, başvekilin M. Çaldarise
tevdiine sureti katiyede karar
vermişlerdir. İctima bir saat
kadar sürmüştür.

Çaldaris, bu karar üzerine
yeni kabineyi teşkil vazifesini
deruhte etmiş ve siyasi dostla-
rile müşavereye başlamıştır. M.

On üçüncü defa başvekillikten istifa eden
ihzari politikacı M. Venizelos

Yeni milli müdafaa nazırı
Kondilis

Çaldaris yeni kabine listesini
çarşamba günü, Reiscümbura
verecektir.

Tarakkiperver ahrar fırkası reisi
M. Kafandaris yeni kabineye iştir-
aktan katiyen imtina eylemiş-
tir. M. Papaanastasyo ise yeni
kabineye girmeyi, intihayatta
temsili nisbi usulünün muhafaza-

sına muallak tutacağını söyle-
miştir. Millî radikal fırkası reisi
Ceneral Kondilis, yeni kabinede
millî müdafaa nezaretini kabul
hususunda kendisine yapılan tek-
lifi kabul eylemiştir. M. Çal-
darisin, Venizelistler tarafından
mecliste o'striksiyon yapıldığı
takdirde, kendisinin diktatör sı-
fatile iktidarda kalması için Ce-
neral Kondilisle anlaşmış olduğu
siyasi mahafilde söylenmektedir.

Buhranın haline doğru..

Atina, 31 (A. A.) — M. Çal-
daris, yeni kabineyi teşkil vaz-
fesini kabul ettiğini gece yarısı
beyan etmiştir.

M. Çaldaris bu münasebetle
demıştır ki:

"Bana yardıma hazır bulunan
muhalifet fırkaları reislerle ye-
ni bir kabine teşkili için yarın
etrafli surette müzakere bul-
nacaktır."

Müstakbel faaliyetimizin esas-
ları, emek ve çalışma mahsulü
olan tasarrufları lâyiki veçhile
ve namus dairesinde idare et-
mekten ibarettir. Bu vazife, güç
ve çetin bir iştir. Takip edece-
ğimiz yol da dik ve sarptir. Fak-
kat biz bu vazifeyi deruhte ede-
ceğiz. Çünkü Yunanistanın men-
faatı, bu noktadadır.

Bu vazifeyi üstümüze alırken
memleketin kuvvei maneviyesini
yükseltmek, itibarını ve mali
kuvvetlerini düzeltip eski haline
getirmek hususunda parlamento-
nun ve efkârı umumiyenin bize
yardım edeceklerini umuyoruz.."

Dün akşam Bursada Osmanlı bankasına iki haydudun baskını

3400 lira aşır dılar, büyük kasadaki 100 bin lirayı alamadılar

Bursa, 31 (Hususi) — Bugün Bursanın Os-
manlı bankası Amerikanvari bir baskına ve bir
soyguna uğramıştır. Akşam tam ortalık karara-
cağı ve bankada el ayak çekileceği bir sırada
saat on altı buçukta resmî kıyafetli iki kişi
bankaya girmiş, silâhları çekerek memurları
çevirmişlerdir.

İçerdeki memurlar bu tehditte korkarak hep
bir araya toplanmışlar ve bu sırada iki haydut
kasadaki 3400 lirayı almışlardır. Haydutlar me-

murların gözü önünde üzerlerindeki elbiseyi ata-
rak altından çıkan diğer bir elbise ile savuşup
gitmişlerdir. Bu iki cüretkâr haydudun eline
geçen para üç bin dört yüz liradan ibarettir.
Çünkü onlar ancak küçük kasaya musallat ol-
muşlar, alt kattaki büyük kasaya saldırmayı
akıl edememişlerdir. Alt kattaki kasada 100 bin
lira vardı. Polis haydutları verilen işaretlere ve
memurların tariflerine istinat ederek aramak-
tadır.

Fevzi Paşa Hz. nin teşekkürleri

Ankara, 31 (A.A.) — Büyük
Erkânharbiye Reisi Müşir Fevzi
Paşa Hz. Cumhuriyet bayramı-
nı yıl dönümü münasebetile
ordu namına almış oldukları
resmî va hususi tebriklere ayrı
ayrı cevap vermek mümkün ol-
madığından bilmukabele samimî
tebrik ve teşekkürlerinin Ana-
dolu Ajansı vasıtasile iblağını
emir buyurmuşlardır.

Baytar umum müdürlüğü

Ankara, 31 (Vakit) — Baytar
umum müdürü Ali Rıza bey te-
kaide sevk edilmiş yerine yük-
sek baytar mektebi rektoru Sab-
ri bey tayin edilmiştir.

Times gazetesi bir makalesinde diyor ki:

Türkiyenin istikbalini Gazinin idea-
line göre temin edecek olan mem-
leketin gençliğidir

Londra, 31 (A.A.) — Times
gazetesinin muhabiri Türkiyenin
son 10 senelik hadiselerini çize-
rek diyor ki: Türkiye yavaş ya-
vaş ecnebî devletlerle dostluk
münasebetlerine girişti. Türkiye-
nin muslihane düşüncelerinin ye-
ni bir delili de geçenlerde mil-
letler cemiyetine girmiş olma-
sıdır. Taassuba varan muhafaza-
kârlığı ile tanınmış bir memle-
kette başarılı içtimai islahat

başlı başına bir eser teşkil et-
meğe kâfidir.

Mustafa Kemal gibi bir şah-
siyetin yerine kolay kolay adam
bulunamaz Gazi, İsmet ve Fevzi
Paşaların şahsında iki muktedir
tarafıta maliktir. İsmet Paşa
Türkiyeyi Lozan konferansında
muvaffakiyetle temsil etmişti.
Fakat her hangi bir diplomat
veya askerden ziyade Türkiyenin
istikbalini Gazinin idealine göre
temin edecek olan memleketin
gençliğidir.

Balkan konferansı meclisinin içtima

Ankara, 31 (A.A.) — Rad-
ajansı bildiriyor:

Üçüncü Balkan konferansının
kapanmasından sonra konferan-
sın meclisi toplanmış ve Roma-
ya heyeti murahhasasının teklifi
üzerine Bulgar heyeti murahhas-
asının tekrar konferans teşkili-
sine girmesini temin edecek ola-
cuna bir itilâf akto'numuştur. Arna-
vutluk, Yunanistan, Türkiye ve
Yugoslavya heyeti murahhasaları
Bulgar heyeti murahhasaları ile
ekaliyetler meselesinin halli için
ayrı ayrı temasa gelmek üzere
mümkün olan her şeyi yapacak-
larını söylemişlerdir. Bulgar he-
yeti murahhasası da Bükreş kon-
feransında kabul olunan misalî
projesine Bulgar milli grupunun
da iltihakı için son derecede
çalışacağını bildirmiştir.

Poliste :

Bir kadın diri diri yandı

Kasımpaşada çok feci bir kaza
olmuş, bir kadın ateşler içinde
bulunarak ölmüştür.

Kasımpaşada Faika Hanım ev-
velki akşam evinde kendi odas-
ında oturuyordu. Faika Hanım
yaşlı bir kadındır.

Akşam üzeri ortalık kararmış
ya başlayınca Faika hanım lâmba-
bayı yakmak üzere kibrit kutusu-
nu almış ve bir kibrit yakmıştı.

Bu sırada elinde yanmakta ol-
an kibriti diğer elindeki dolu ku-
tuya dalgınlıkla çaklaştırmış ve
dolu kutu birdenbire parlamıştı.
Kutu birdenbire parlamınca
kadıncağız şaşırarak ve atarak
kutuyu atmıştır.

Fakat bu esnada Faika hanım
mın entarisi de ateş almıştı.
Alevler sür'atle kadıncağızın
tarafını tutuşturmuş ve ateşin
içinde bırakmıştır.

Faika hanım ateşi söndürmek
için ne kadar uğraşmışsa da
valfak olamamış ve bağırarak
başlamıştır.

Bu sırada aşağı katta bulunan
Faika hanımın oğlu Salâhaddin
Bey feryadı duyarak koşmuştu.
Fakat o zamana kadar alevler
Faika hanımın birçok yerleri
yakarak ağır surette yaralanmış-
tı.

Kadıncağız bir müddet sonra
vefat etmiştir.

Vak'anın tamamile bir kaza
eseri olduğu anlaşılmıştır.

Kavga ettiler

Galatada Agopyan hanı kavgası
Osman ile Hamal Ali kavgası
sında ötedenberi bir anlaşmazlık
mazlık vardır. Osman ve Hamal
dün gece 22 buçukta kavga
tutmuşlar, bu sırada kavga
Osman hamalî çenesinden yaralan-
mıştır.

Hayvanlar ürkünce

Yusuf adlı bir arabacı dün ak-
şam arabasını Alemdar caddesi
sinde bırakarak o civarda bir
yere gitmiş, bu sırada hayvanlar
ürkmüş ve arabayı sürüklemeye
başlamıştır. Araba Zeki isiminde
bir çocuğa çarparak yaralanma-
sına sebep olduğu için arabacı
hakkında kanunî takibat yapılmak-
tadır.

Tramvay kazası

Kasımpaşada oturan arabacı
Mustafa dün arabası ile Arnavut-
köy caddesinden geçerken vat-
man Eyübün idare ettiği 1181
numaralı tramvayla çarpılmıştır.
Müsademe neticesinde araba hay-
vanlarından birinin beli kırılmış-
tır. Tabkikat yapılmaktadır.

Günün İşaretleri

1 Teşrinisani

Bugün bir Teşrinisani, bugün Türk devlet hayatında büyük bir kaynaktır. Çünkü devletin icra ve teşri salâhiyetlerinin temeli olan Büyük Millet Meclisi bugün yeni bir içtima devresine giriyor. Büyük çalışmalarından sonra yaz tatili yapmış olan Büyük Millet Meclisi iş faaliyetine başlarken ondan salâhiyet almış olan ve ona vekâleten iş gören hükümetin mesaisile karşılaşır demektir.

Büyük Millet Meclisinin tatil devresinde hükümet yaptığı tecrübelerden, hayatın zaruretlerinden elde ettiği neticelerle Meclis karşısına çıkıyor.

Tatil devresinde haricî münasebetler itibarile şerefli ve dost itilâflar elde eden hükümet meclise memlekette sükûn, ve imar faaliyetini itibarile de olgun bir şekilde yürütüyor.

Tatil devresinde hükümetin elde ettiği mühim neticelerden biri de, bütçe varidatının tahsil kabiliyeti hakkındaki tetkikler ve müşahedelerdir. Malî siyaset itibarile hükümet meclisin karşısına muvaffak bir çehre ile geliyor.

Bu devrede de Millet Meclisinde hükümeti elbirliği ile çalışmaya sevk edecek işler mevcuttur. Bütün buhranın fırtınası hâlâ esiyor. Dünya çalkantısından kurtulamadı.

Her memleket bir taraftan kendine kifayet çarelerini arıyor, bir taraftan kifayet esasları aleyhinde çalışıyor. Bu tezattı manzara buhranın bizzat ifadesini ifade eden bir haldir. Tezattın şahlanması buhranın bir misalidir.

Buhran içinde Türkiye'nin vaziyeti, gerçi sarımsı en az hissedilen bir memleket manzarası vermektedir. Fakat buna mukabil bizde kendimize mahsus, kendi bünyemizden gelen fakat dünya buhranile kabaran, yükselen bir hareket var. Bu hareketi teşvik eden her gün biraz daha inkışaf eden sanayi hareketlerini plânlaştırmak sanayii teşviiyle Türkiye'nin habire tezattı vücuda getirmeyecek şekilde tanzim işi hulâsa bir sisteme bağli, birbirini tamamlayan vücuda getirmek bu felerinden biri olacaktır.

Sanayi kredi bankası, iş kanunu, sanayinin himayesi meseleleri bu devrenin en ehemmiyetli mevzularından birini teşkil edecektir. Hükümet epey zamandır bu iş üzerinde tecrübeler ve ilimlerle ilham alarak çalışıyor. Meclis tatil devresinde yurdun köşelerini bucaklarını dolaştılar. Fikirlerini, kanaatlerini tesbit ettiler.

Bu devrenin esas karakteri iktisadî hareketlere nizam vermek belirden sonra İktisat vekâletine gelmiş olan Celâl Beyefendinin bu içtima devresinde Büyük Millet Meclisine iktisat işlerine dair esaslı tedbirlerle geleceğinden şüphelenilemez.

Büyük Millet Meclisi iktisadî meselelerden sonra, onun kadar mühim bir mesele ile karşı karşı-

Günün Haberleri

Yeni yurt

Kimsesiz çocuklar

Toplanarak Galatada yerleştirilecek, bakılacak..

Galatada açılan kimsesizler yurdu için üç rapor hazırlanmıştır. Raporları yazanlar hapisane baş hekimi İbrahim Zati, Maarif baş müfettişi Hilmi, İzmir sağır, dilsiz ve körler mektebi müdürü doktor Necati Kemal beylerdir. Eu üç zat raporlarında yurdun müstakbel şekli hakkında mütalealarını yazmışlardır.

İbrahim Zati bey raporunda şu fikri müdafaa etmektedir:

Toplanan fakir ve kimsesiz çocuklar umumiyetle iki ve yahut üç kısım olmalıdır:

1 — Yedi yaşla on bir yaş.

2 — 12 ile 15 yaş.

3 — 15 ile 17 yaş.

18 yaş zaten kanunen sınırlı yaş olarak kabul olunduğundan bunlar alınmamalıdır.

Sokaklarda vakitlerini geçiren, köprü merdivenlerinde, yangın yerlerinde yatan çocuklarda medeni değil belki iptidai bir terbiye bile aramak beyhudedir.

Kabul edilecek çocukların çok sıkı bir muayeneden geçirilmesi icap eder. Müessesede çocukların mükemmel bir sicili tutulmalıdır. Ahlakî vaziyetleri sıkı bir kontrol altında bulundurulmalıdır. Çocukların duygularını incelemek, yükseltmek, fena şeyler düşünmelerine mani olmak üzere musiki tertibatı yapılması pek muvafıktır. Çocuklar spor yapmalıdırlar. Şehrimizdeki çocukları himaye komitesi yapılmalıdır.

Hilmi bey raporunda şu fikri müdafaa ediyor:

"Kimsesizler yurdu, kimseleri olmayan ve sokaklarda kendi başlarına dalaşan, muhtelif yaşlarda sâhatlarda, muhtelif vasatlar taşıyan, iptilâlara kapılmış, fena itiyatlar kazanmış çocuklar yurdu olmalıdır.

Yurt, bunların en kısa bir zamanda sıhhatlarını tanzim, soğuktan sıcağın, açıktan, bozulmuş eşyalarını yerine getirecek, kendilerine benliklerini tanıtarak okuma bilmiyenleri biraz okutarak kısa bir zamanda kazandırıcı bir meslek ve maîşet sahibi yapmak, bunları cemiyet için faydalı bir unsur haline getirmek vazifelerini üzerine almalıdır.."

Raporlar yakında toplanacak olan bir mecliste tetkik edilerek yurdun talimatnamesi yapılacak, ve sokaklardan çocukların toplanmasına başlanacaktır.

Yadı. Onu kanunlaştırmak mecburiyetindedir.

Bu mesele üniversite ve dil işleridir. Hülâsa Türk kültürünün kanuna dokunan kısımları.

Üniversitenin medenî bir memleket üniversitesi haline girmesi için esaslı hazırlıklara malik olan hükümet bu içtima devresinde bize medenî bir memleket üniversitesi için lâzım olan kanunu meclise getirecektir.

Dil inkılabının tahakkuku bir cepheden de kanunî istihlâkların Türkçeleştirilmesi işi Millet Meclisinin kararile mümkün olabilir.

Bu itibarla, bu içtima devresi Millet Meclisi için iktisadî, içtimaî işlere hasredilecek bir devre olacaktır.

Sadri Etem

Çocuk hekimleri kongresi

Dert yüz doktorun iştirakile Viyanada toplanan çocuk hekimleri kongresi işini bitirerek dağılmıştır. Bu mühim kongreye memleketimizde muallim doktor İhsan Hilmi E iştirak etmiştir. Kongreden sonra bir tetkik seyahati yapan İhsan Hilmi Bey

Dr. İhsan Hilmi Bey

şehrimize dönmüş ve bir muharririmize kongre hakkında şunları söylemiştir:

— Kongreye bilhassa Alman, Avusturya, Macar ve İsviçre mütehassısları iştirak ettiler. Diğer memleketlerden de bir çok çocuk hekimleri gelmişlerdi. Kongrede iklimle ait olan mevzu çok mühimdi. Bu bahsa ait rapor iki kısma ayrılmış ve her biri ayrı ayrı mütalea edilmiştir. Bunlardan birisi iklimin çocuk bünyesinde ne suretle hastalık tevhit ettiği, diğeri de gene iklimin mevcut olan hastalıkları nasıl teşfiye ettiğine aitti.

Bundan başka kemik hastalığına, kansızlığa ait te mühim raporlar vardı. Pek alâkalı tetkikler yapıldı. Kongre yalnız ilmi değil aynı zamanda içtimaî idi. Ayrıca kurulan sıhhi ve tıbbî âletler sergisi bütün doktorlara açıldı. Sergide bilkassa çocuk mamalarına ait olan kısım dikkati celbediyordu. İctimalar haricindeki saatlerde ilmi ve içtimaî müzahabelerle, ziyaretlerle geçiyordu. Bu arada Viyananın bir çok müesseseleri gezildi ve tetkik edildi. Kongreye muvafak olmuş nazari bakılabilir.

Tasdik mi Nakiz mi?

Temyizin sakit kaldığı bir nokta yüzünden...

"Haber" gazetesinin dört davası, tekrar temyiz mahkemesine gönderiliyor

"Haber,, gazetesi aleyhindeki dört davanın tetkikine, dün İstanbul birinci ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Evvence, bir şoföre ait mahkeme yazısının ser levhasından dolayı, mahkeme kararı hakkında mütalaa beyan edildiği kaydile açılan dava, yirmi lira para cezası alınması kararile neticelenmiş, Eskişehirdeki bir intihar haberinin neşirinden dolayı açılan dava, bunun orada çıkan bir gazeteden alındığı ve esasen oraca müsadese alınmış bulunduğu roktasından beratla bitmiş, "Yeni bir usul mü?", serlevhalı yazı sebebiyle müheyyiç neşriyattan bir ay hapis, 25 lira para cezası kararlaştırılmış, gazetesinin bir davadan beraat ettiğini yazmasından dolayı da, mahkeme safhalarından bahsedilmediği ve basit bir işarla

Tramvaylarda

İki mevki bir arada

Yeni arabaların tecrübeleri yapıyor

Tramvay şirketi, birinci ve ikinci mevkileri bir arada bulunan arabalar işletmeye karar vermiş, eski arabalardan ikisini bu şekle göre tadil ederek tecrübeler yapmıştır.

İki mevkili arabaların boyları uzun olduğundan şimdiki kavisleri dönerken arabaların birbirleriyle çarpıştıkları görülmüş, bu kavisler tamamen değiştirilirse yeni arabaların işleyebileceği anlaşılmıştır.

Halbuki şehrin birçok yerlerinde kavisler çift hattır ve buralarda kavislerin genişletilmesi ise gayri mümkün görülmektedir. Kavisleri değiştirmek için sokakların bu kısımlarında genişletmek lâzımdır. Bu yüzden iki mevkili arabaların Ortaköy-Karaköy, Şişli-Tünel gibi kavissiz hatlarda işletilmesi düşünülmektedir. Bu husustaki tetkikat henüz bitmemiştir.

Balkan konferansı murahhasları

Evvelki gün Bükreşten şehrimize gelen Balkan konferansında murahhas heyetimiz reisi ve Büyük Millet Meclisi Reis vekili Hasan Bey dün Ankaraya gitmiştir. Evvelki gün şehrimize gelen Yunan murahhaslarında dün Romanya vapurile Pireye hareket etmişlerdir.

Regaip gecesi

Diyanet işleri reisliğinden: Birinci teşrinin otuz birinci Pazartesi günü Recebin biri olduğu cihetle önümüzdeki Perşembe günü akşamı (Cuma gecesi) Leyteiregaip olduğu ilân olunur.

15 Yıl Evvelki VAKIT

- 1 Teşrinisani 1917 -

— Cihangir harik mahallî haritası ikmal edilmiştir. Yalnız oraların topografik vaziyeti ile yeni ebniye kanununun koyduğu mecburiyetler oralarda gözü okşuyacak bir intiba bırakması lâzım geldiğinden şehremaneti heyeti fenniyesi bu hususu tetkik ve tanzim ile meşguldür.

— Mekkî köyünde çoban Mehmedî parasına göz dikerek öldüren kabti İstefo ve refiki Nikola bu gün aksamak Makrıköyünde idam edilmişlerdir.

— Makrıköyünde çoban Mehmedî haklarında şikâyet edilen tüccar ve esnafı davetle isticvap etmiş ve bunlardan vesikasız patiska saklayıp gizli gizli sattıkları için 24 kişiyi mevkufen divanharbe vermiştir..

— Aksaray harik mahallerinin tesviye türabiyesi bitmiş, yolları tanzim olunmuştur. Kaldırımları zaruret olarak harbin sonuna bırakılmıştır.

Talebe arasında

30 Teşrinievvel 932 tarihinde gazetemizde intişar eden "Küçük bir ihtilâf,, serlavhası altındaki yazı üzerine "Hukuk talebesi cemiyeti,, nden üç Efendi idarehanemize geldiler; ve hâdisenin Darülfünun merasim bayrağının Millî Türk talebe birliği bayrağından önde bulunması arzusunun izhar etmelerinden çıktığını; ve ikinci mesele olarak bu hâdisede mukabil tarafta yalnız bir hukukçular grubu değil, Darülfünun bayrağının önde gitmesi tezini müdafaa eden Darülfünunlular; ve hatta fazla olarak bu tezi makul bulan diğer mektepler talebesinin dahî bulunduğunu söylemişlerdir. O gün Darülfünun bayrağı altında 100 kişi değil 300 kişi toplandığını ilâve etmişlerdir.

Ecnebilere Türkçe

Halk evi idare heyeti ecnebilere için bir Türkçe kuru açmaya karar vermiştir. Kur iki kısımdan ibaret olacak, birinde hiç Türkçe bilmeyenlere, ikincisinde biraz Türkçe bilenlere ders verilecektir. Halk evine şimdiden bir çok ecnebilere tarafından müracaat başlamıştır. Yakında derslere başlanacaktır.

Tekirdağ üzümleri

Bu yaz hâlâ kuraklık devam ettiğinden üzümlerin şırası az, fakat tadı çoktur.

Tekirdağ şarap fabrikasına satış ve İstanbula sevkiyat miktarı 1,500,000 okka tahmin ediliyor.

Ekmek fiyatları:

İstanbul Belediyesinden: Teşrinisaninin ikinci çarşamba gününden itibaren ekmek sekiz buçuk francala on üç kuruştur.

rinin esbabı mucibe ile tasrihi icap eder.

Mahkeme heyeti, dün bozma kararlarına uyulan davalar hakkında sonra icabı düşünülme üzere, sakit kalınan cihete sarahat verilmesi için, dosyanın tekrar temyiz mahkemesine gönderileceğini bildirmiştir.

— Tasdik ve nakz keyfiyetle-

Sfenks Konuştu!

Maurice de Cobra'nın Son Romanı : 10

4 bankoda 3000 liramı aldı diye bir oyuncuyu hile yapmakla itham edebilir miydi? Şimdi iş de ra kadem basması işçilikte acemi olmadığımı ve o mahut gece karışının aşığı olduğunu bildiği andan bir kaç bin lira vurmak için kâğıtları düzdüğüne şüphe bırakmıyordu.

Roberts mektubun sonunu tekrar okudu ve düşündü: "Hulâsa, on paralık haysiyeti olmıyan bir centilmene borçlandım ve senet verdim. Üç sene sonra onun veliline beni iflâsa sürükleyen ve maşımın yarısına malolan bir "geref borcu,, ödemiş olacağım!.. Bu düşünce onu örkütüyordu.

Bir dolandırıcı gibi cebini doldurmak için kendisini mahrumiyete düşüren zalim kaderin istihzasına karşı isyan etmiyordu. Kâtibi adilden musaddak senetle bağlı olduğunu ve kat'i delillerin yokluğunda açılacak ibra davasının müddeialehy ne kadar sefil olursa olsun, askerî mesleğine muzir bir rezaletle sebep olacağını bilmez değildi. Bundan maada, paradan ziyade Madam Dönogalesin ne olacağını düşünüyordu.

Zavallı Alba! Kaç kere Robere dert dökmüş, kocasının kumar iptilâsından doğan endişelerini açmıştı. Eskiden Mikeli sevmişti. Sonra, seneler geçince, bu aşk durulmuş, merhametle karışık bir şefkate münkalip olmuştu... Kocasının aşkı ise, Albanın sevmek hararetini kesmeden, bitmişti. Mikael Dönogale karısını kumarla alıyordu ve sevilirdi. O zaman Alba kendisine teselli aramıştı.

Hattı istiva güneşinin kızgın ateşi; boyuna buselerle tazelenen sevgi raşelerile titremek ihtiyacı, yanar tenini serinletmek, hırsını yatıştırmak, sönmek bilmiyen sevgi alevlerine su serpmek arzusu sıcak iklimlerde doğan bu güzel kadın vücudünde kaynıyordu.

Roberts, bunları hatırlayınca onun susmasını mazur gördü. Albanın ne kadar ıstırap çekmiş olduğunu düşündü. M. Dögalessi ondan her ne kadar alçaklığını itina ile saklamış ve karısınca taliin kendisinden yüz çevirdiği bir kubarbaz sayılmış olsa da, şimdi bu kocanın dalaveralarına bağlanıyormuş, fırtınalı bir ömür geçiriyormuş şüphe yoktu. Ve her şeye sebep olanı düşünüyordu. Onu bırakmağa cesaret yoktu. Daha doğrusu, alçaklığını bilmediği için, bu geçmek bilmiyen iptilâsına esir zavallıdan ayrılmamayı ihtimal bir vazife sayıyordu.

Bunları düşünürken Roberts'in kalbi merhametle doldu. Şimdi fotoğrafını büyük bir heyecanla süzüyordu. Albaya hiç böyle bakmıştı onu halesiz yere itham ettiği için affediyor gibiydi.

Birdenbire, bir kutudan kâğıt alıp yazmağa başladı: "Sevgili Alba. Doğrudan doğrutu Kahireye yazdığım bu mektubu alınca şaşacaksınız. İzinizi araştırırken Mısra gittiğinizi öğrendim. Şimdi mektuplarının niçin elinize geçmemiş olacağı ve uzun müddet susmanızın sebebi anlaşılıyor.

Bugün asıl istediğim, geçirdiğiniz hayat belki üzüntülü ve talih bana yazdıran muhabbet çok konuşulmuş duymanızdır. İyi biliniz,

Albacığım, sizi gene altı ay evvelki gibi seviyorum. Uzun bir ayrılık için vedalaştığımız zaman kederimin şiddeti aşkımın kuvvetini göstermişti. Vapura binmeden bir gün evvel, izinimin son akşamı, herhalde unutmamışsınızdır. Biliyor musunuz, sevgilim, bu hatıra menfamin çirkin yeknesaklığına katlanmama yardım ediyor? Şimdi size yazarken, resminiz bana gülümsüyor. Hani şu esmer güzelliğinizin samur mantonuzun beyaz halesi içinde açıldığı, suvare kıyafetindeki resminizi hatırlarsınız ya? Ey, benim gördüğüm bu resim değil, ipek abajurlu ampulün sarışın ışığı altında, altüst olmuş sedirin kenarında son izin günümün ateşin Albası... Buselerimizin göz yaşlarıyla ıslandığı, raşelerimizde acı veda tadı duyulduğu saatlerin yadı... Ah, sevgilim, son akşamımız, son güzel akşamımız niçin kıyamete kadar sürmedi? Pembe ipek teninizin manzarasına siyah saçlarınızın emsalsiz rayhasını koklamıya hiç doyulur muydu? Böyle seviştikten sonra, uzak ve tek bir istihkâmın ıssızlığında bir keşiş gibi yaşamak bana vız gelir. Dünyanın zevku sefasına dönüp: "Beşerî saadet kadehini boşalttım, son damlasına kadar içtim! Artık sizden bir şey istemem!,, diyebilirim... Yahut, Şopenhavırı taklit ederek: "Her ömür aşkıdır. Her aşk acıdır. Demek ki hayat bir acı!,, demek te mümkün... Yok, sevgilim, sizin yüzünüzden veya daha doğrusu kader: "Ayrılmamız icap ediyor!,, dediği için hayat bana acı gelmiyor.

Bedbinin biri: "Bütün felâketlerimden sonra ne kaldı?... Kendim!...,, diyor. Felâketinden sonra emsalsiz bir aşkın parlak hatırasile teselli bulmaktan bile mahrum kalan bu zavallı ne bahırsızmış!

Alba, size yazarken ateşim artıyor, kalbim çarpıyor. Hayallerim canlanıyor. Sizin pek yakınımdayım. Lâcivert sahillerde en güzel akşamlarımız, en çılgın akşamlarımız esnasındaki gibi bitip. Mahmur gözleriniz, kirpiklerinizin arasından beni okşıyor. İnci dişlerinizin mes'ut gülümseyişi bana inandırıyor ki sizinle geçen ömür şen bir rüyadır. Odamın beyaz duvarlarını artık görmüyorum. Güneşin akisleriyle pırıldayan denizi ve onun maviliğini selâmlıyan defne ağaçları görüyorum. Teninizin mis kokusunu duyuyorum... Muhteşem rüya! Teselli eden serap!

Alba, sizin bedbaht bulunmanızdan korkuyorum. Biliyorum ki kocanız, meş'um iptilâsile, sizi husrandan husrana sürüklüyor. Sizi teselli etmek isterdim. Ama, bu kadar uzaktan gelen sözlerim yolda, kulağımıza gelmeden havaya karışıp dağılmaz mı? Güzel gözlerinize sık sık hüznün veren gönül boşluğundan korkuyorsanız beni hatırlayın... Sizden o kadar uzak, gene size o kadar yakınlık ki... Aşkımız namına rica ediyorum, bana uzun uzadıya yazın ve Kahirede ne yapıyorsunuz, anlatın. Düşününüz kü Afgan hududunda size kapılmış ve hâlâ size ait bir gönül var. İlk mektubunuzu, af emirnamesi bekliyen bir idam mahkûmu gibi bekliyorum.

(Devamı var)

Romanyalı Prenses

Sabık kocası kiralın muvaffakatile haklarını alıyor

Bükreş, 31 (A. A.) — Prenses Helene, dün hariciye nazırı M. Titulesko'yu kabul ederek iki saat konuşmuştur. Malûm olduğu veçhile M. Maniu, kral ve kraliçe arasındaki aile ihtilâfları halledilmedikçe iktidar mevkiini ele almayacağını beyan etmişti.

Nazırlar meclisinin, kral Karol ile biltilâf prenses Helene'nin kendisinden alınmış olan emlakine tekrar sahip olmasına ve tahsisatının tesviye edilmesine karar vermiş olduğu rivayet olunmaktadır.

Prenses Helene, bundan başka Manaja şatosunun satış bedeli olarak 5,000,000 alacaktır.

Kendisine oğlu prens Michel'i haftada 3 defa görmesi için mezuniyet verilecektir. Oğlunu senede bir ay İsviçreye götürülecektir. Her an Romanya toprağına girebilecektir. İsteddiği kadar payitahtta oturabilecektir. Prenses Helene, kraliçe ünvanının iadesi için hiç bir ihtiraz yapmamış isede bu bapta hiçbir kararda ittihaz edilmemiştir.

Amerika Reiscüm-huru kim olacak

Paris, 31 (A.A.) — Nevyork Herald'ın Avrupada çıkan nüshası yazıyor:

Riyaseti cümhur intihabatı mü-nasebetile büyük Amerika gazeteleri tarafından tertip edilmiş olan tecrübe intihabatının neticeleri, demokratların kazanacaklarını tahmine müsaittir.

Liteary Digest'in elde ettiği olduğu neticelere göre M. Hoover, yüzde otuz dokuz M. Roosevelt ise yüzde 61 nisbetinde rey kazanmıştır.

Hearst grubu tarafından tertip edilmiş tecrübe intihabatı M. Roosevelt'e yüzde 57 ve M. Hoover'e yüzde 43 rey vermektedir.

Maamafih, bu rakamlardan öyle acele bir takım neticeler istihraç etmek doğru değildir.

M. Hoover'in cenup hükümetlerinde muvaffakiyet kazanması ihtimali, mücadelenin manzarasını ciddi surette değiştirebilir.

Bir de bu "Tecrübe intihabatları,, nın hakikata ancak kısmen tevafuk etmekte olduğunu da hatırdan tutmak icabeder.

Bundan başka M. Hoover'in kadınlardan birçok reyler alması da muhtemeldir. Bunların nisbi ehemmiyeti, tecrübe intihabatından fazla olacaktır.

Filvaki gazeteler, suallerini müntehiplere göndermek için telefon rehberlerine müracaat etmektedirler. Bu rehberlerde ise kadın isimleri yok gibidir.

Binaenaleyh, tecrübe intihabatlarında pek az kadın müntehip rey vermiştir.

Diş tabipleri

Birinci Millî Diştababeti umum kâtipliğinden: 1-11-932 salı günü saat 14 de darülfünun konferans salonunda kongremiz açılıyor. Azanın teşrifleri rica olunur.

Raşit Rıza heyeti

Bağdada kadar uzayacak olan bir turneye hazırlanıyor

San'atkar Raşit Rıza Beyin temsil heyeti bu yaz İstanbul sayfiyelerinde temsiller vermişti. Yaz mevsiminin bitmesi üzerine Raşit Rıza B. ve arkadaşları İstanbul haricinde geniş bir sahada turneye çıkmaya karar vermişlerdir. Raşit Rıza B. bu seyahate Edirnedan başlamıştır. Birkaç gündenbergi Edirne Halkevi tiyatrosunda temsiller vermektedir. Raşit Rıza Beyin Edirnedeki temsilleri büyük bir rağbetle karşılanmıştır.

Raşit Rıza trupu Edirnedan döndükten sonra İzmirde gidecektir. Heyetin Türkiye dahilinde muhtelif şehirlerde temsiller verdikten sonra bu kış Bağdada kadar uzayan bir seyahat yapması, Suriye ve Irakta temsiller vermesi ihtimali vardır. Bu hususta müzakereler cereyan etmektedir. Resmini koyduğumuz

Raşit Rıza heyetinden Lebib Hanım

Lebib Hanım, Raşit Rıza Bey heyeti içinde muvaffakiyet kazanan bir artisttir.

Bizden ayrılan memleketlerde

Suriye ve Istiklâl

Suriye ile Fransa arasında mandaya nihayet verecek muahede bekleniyor

Fransanın "Levont,, devletleri nezdinde fevkalâde komiseri M. Ponsot cenapları geçen mayısta Lübnan kanunu esasını tatil etmiş, ve Lübnan reiscümhur Debhas'ı, kendi kontrolü altında idareye memur eylemişti.

Lübnan halkı bu kararı memnuniyetle telâkki etmişti. Çünkü altı senelik tecrübe, Lübnanlıların parlâmenter müesseselerden istifade etmeyeceğini göstermişti. Bunlar, devlet masraflarını arttırmaktan başka bir işe yaramıyordu. Vergilerin son derece ağır olduğu bir sırada masrafları kısmak lehinde büyük bir cereyan vardı.

Lübnanlılar, hükümet işlerinin doğru dürüst yürümemesinden de şikâyet ediyorlardı. Hükümet işleri, pek bozuk ve mütereddi bir halde idi.

Cümhur reis M. Debhas ile arkadaşları bu bozuklukları düzeltmeğe ve masrafları kısmağa çalıştı. Nihayet masraf 20 milyon frank indirildi ve bu suretle bütçenin tevzin edilmesi ümit olunuyor.

Fransa, Lübnandaki mandasını kaldırmamasını düşünmediği gibi Fransa ile Lübnan arasında bir muahede akti meselesinde müşkülâta tesadüf edilmesine ihtimal yoktur. Zaten Lübnanlılar da ancak dahili idareden şikâyet ediyor ve mustakil mahkemeler, asri kanunlar, ve kanunların dikatle ve herkeşe tatbikini istiyor. Şayanı hayret nokta, Lübnanda tesadüf olunan en mühim müşkül, kanunların herkese müsavi bir surette tatbikidir.

Bütün Lübnan halkı kuvvetli bir hükümet, memleketin ihtiyacına mutabık bir kanunu esası lehindedirler.

Suriye de tatbik olunan kanunu esası, Lübnanda tatil olunan kanunu esasiden farklıdır.

Suriye milliyetperverleri önce bu kanunu esasıye muhalefet etmişlerse de, ilk yapılan intihabata iştirak ettiler. Maksatları, Suriye halkını temsil eden bir

heyet sıfatile Fransa ile bir muahede aktetmekti. Milliyetperverler lideri Haşım Attasi beyin dediği gibi, böyle bir muahede yapılırsa, kanunu esasıye tadil etmek kolay bir iş olur.

Suriyede yapılan umumî intihapta 69 meb'usluktan ancak 17 kazandılar. Gerisini mutediller elde ettiler. Mutedillerin hedefi kuvvetli bir hükümet vücudunda getirmek, Fransa ile muahede yapararak mandaya nihayet vermek, Suriyeyi Milletler cemiyetine ilhak etmek, müttehit bir Suriye vücudunda getirmek, Fransanın işgal ordusundan kurtulmak için millî bir ordu teşkil etmek.

Suriyenin şimdiki cümhur reisi Ahmet Ali Abit bey mutedillerdendir. Mecliste mutediller ekseriyet sahibi oldukları halde hükümette ancak iki nezaret almışlardır. Diğer mühim nezaretlerin dördü de milliyetperverlerin elindedir.

Suriye parlamentosu mesaisini ikmal ettiği için faaliyetini tadil etmiş bulunuyor.

Fakat Suriye içinde derin infialler ve mühim faaliyetlere sahne olmakta devam etmektedir.

Bilhassa Halepte bombalar, atılmış, bir sürü katiller, grevler, nümayişler vuku bulmuştur.

Camilerde ve daha başka yerlerde Fransız mandası ile mutediller aleyhinde gayet şiddetli nutuklar irat edilmiş, buna mukabil Fransız makamatı "cinayetleri men,, emirnamesini neşrederek yetmiş kadar tevkif müzekkeresi çıkarmış ve eşraftan 12 kişiyi hapsedmiştir.

Suriye meclisi yeniden toplanmış bulunuyor. Meclisin mutedilleri de, milliyetperverleri de Fransanın bir muahede teklif etmesini beklemekte ve bu muahedenin İngiltere - Irak muahedesine benzemesini istemektedirler.

Şayet böyle bir muahede teklif etmezlerse milliyetperverler hükümetten çekilerek muhalefet firkası olarak çalışacaklardır.

Kontluktan Dilencilige

Ayağımın incinmesi geçince
mükemmel dans ettim ve
epice de parsa topladım.

—10—

Gemi açıldıktan sonra hemen dışarı çıktım. Zeytinyağında pişmiş et ve pirinçten mürekkep fena bir yemek yedikten sonra kitaramı alarak şarkı söylemeye başladım. Fakat kaptan bizi bunun için davet etmemişti. "Geliniz iskambil oynayacağız!", dedi. Bizi kamarasına götürdü. Orada fasulyadan fişlerle bakara oynamağa başladık. Servetimiz topu topu iki peçeta idi. Fakat talih bize yardım ediyordu. Kaptanın bütün fasulyaları önüme yığıldı. Nihayet bitap kalarak kazandığım fasulyaları saymadan kutuya doldurdum ve gövertede yatmak istediğimizi söyledim. Kaptan buna şiddetle itiraz etti. Küçük kamaraya tıklımağa mecbur olduk. Gece ortasında kamaranın kapısına bir yumruk indi. Kaptanın sesi duyuldu:

— Haydi! Çabuk olunuz. Bir parti iskambil oynayacağız. İtiraz istemez. Saat üç buçuktur. Dörtte nöbete gideceğim biraz kafam yerine gelsin.

İtiraz etmek imkânsızdı. Kalktık, yanına gittik. Yarım saat sonra nöbete çıktık. Artık yatacak zamanımız olmadığını kocamın göverteyi yıkamasını benim de kahve ve pişirmeliğimi söyledi. Gemi durmadan sallandığı için kahve pişirmek kolay değildi. Kaynar su bir iki defa ayaklarıma döküldükten sonra sert bir kahve pişirdim. Bir fincan içtim, bu biraz kuvvet verdi. Sonra yemek pişirmek için malzemeyi aramağa başladım. Güsti ihtimamla göverteyi yıkarken ben de zabitan için bezelyalı dil ve efrada da yahni pişirmeye hazırlandım. Kaptan bunu görünce şiddetle çıkıştı. Tayfadan birine bir şişe zeytinyağı getirtti. Yarısını yaptığım yemeğe döktürdü. Tayfa için hazırladığım yahni de aynı suretle muamele gördü. Adamcağız arapların yemek denilen şeyden anlamadıklarını, başıra bağra tekrarlıyordu. Kaptan bütün gün son derece asabî davrandı. Bunun sebebini anlayamıyordum. Güsti bunu keşfetti. Meğerse gemide bir çok teneke ispirto ve balya balya tütün varmış bunlar kaçakmış. Kaptan bunları Gandiyada çıkarılamamış. Güsti kaçak eşyayı görmüş. O gece kaptan uyuduktan sonra kamaramızdan çıktık ve battaniyelerimize sarılarak gövertede yattık. O kadar yorgun idik ki kaptanın gelip bizi gördüğü sırada farkına varıp kaçamadı. Kaptan son derece hiddetlendi, bağırır, çağırır, bir işe yaramadığını, açlık edemediğim için gidip göverteyi yıkamakla görevini söyledi. Bu işi uzun müddet yapamadım. Geminin bir yalpasından yuvarlandım. Ayağımın bileği çıktı. Güsti beni küçük yatağıma götürdü. Tayfalar acıyarak deniz suyu getirdiler. İçinde ayağımı banyo ettim. Az sonra kaptan yanıma gelerek dedi ki:

— Yarın şafakta Kalpedeyiz. Sizi limana yakın bir sahile çıkartacağım. İşe yarayan iki arap uğruna belaya çatamam.

Sabahın üç buçuğunda bizi bir sandala koyarak kayalıklar arası na çıkardılar. Orada insafsız kaptana lânet ederek sabaha kadar kaldık. Ertesi günü halimize acıyan bir sahil muhafızının delâleti ile İffa köyüne vardık. Köyde insafsız bir köylü bizi arabasile Kalpeye kadar götürmek teklifinde bulundu. Fakat kasabaya kadar gitmedik. Sahilde eski dostlarımız balık tuzlayıcıların yanında idik. Onlardan ayrılalı başımıza gelenleri anlattıktan sonra kocam bir balıkçının merkeplerini istasyona kadar götürmesi şartile onlara yardım teklifinde bulundu. Kabul ettiler. Balık tuzlama işinin bitmesini bekliyerek saatlerce kum üzerinde uzandım kaldım.

Eğlence treni

Nihayet Güsti geldi. Beni bir katırın üzerine ve iki balık sandığı arasına yerleştirdiler. Böylece bir tek memuru bulunan istasyona vardık. Ortalık kararıyordu. O vakit tasarladığım projeyi tatbika koyuldum. Güsti sandıkları yük vagonlarına yerleştirmeye yardım ederek işi bitince onunla beraber yavaşça vagonların birine bindik. En karanlık köşeye saklandık. Az sonra kapılar kapandı ve tren hareket etti. Seyahat hiç hoş değildi. Balık suyu, eriyen buzun suyu üstümüze ayaklarımıza akıyordu. Nihayet yük vagonunun çatlağından ışıklar gördük, demek istasyona varıyorduk. Bereket versin tren yavaşladı ve bir geçitte durdu. Hemen atlıyarak bir çit arkasına saklandık. Tren gittikten sonra Alikant yolunu tuttuk. Artık paramız kalmamıştı. Ancak Alikant gazinosunda bir konser vererek bir kaç para toplıyabilirdik. İncinen ayağım iyileşmişti, dansedebileceğimi ve Kartacanaya avdet için lâzım olan bilet parasını toplıyabileceğimizi ümit ediyordum. Güsti gidip izin istedi. Saat dörtte gazinoya gidebileceğimiz haberini getirdi. Çok sevindim. Arap elbisesi giymiştim. Pişmanlıkla her vakitkinden mükemmel dans ettim. Kocam parsaya çıkınca yirmi iki peçeta topladı. Güzel bir yemek yiyebilecektik. Canlı bir biftek Güstünün gözlerinde tütüyordu. En iyi lokantalara giremeyeceğimizden ve fena yemeklisine de girmek istemediğimizden gireceğimiz lokantayı ihtimamla araştırdık. Nihayet münasip bir yer bularak sevinçle karnımızı doyurduk. Vücudümüze can gelmişti.

Yemekten sonra en yakın istasyon olan Krevillante için birer bilet aldık. Seyahat takriben bir saat sürdü. İstasyona varınca kasabanın takriben dört kilometre mesafede olduğunu öğrendik. Ortalık kapkaranlıktı. Yol taşlıktı. Yürüyeceğimize geceyi bir incir ağacı altında geçirmeyi tercih ettik. Ertesi sabah civarda su bulamadık. Torbada sakladığımız su şişesi İtah kayalığına çıkarken kırılmıştı. Kocam yirmi dakikalık bir mesafede bir çiflik buldu. Oradan kendisine bir bardak su verdiler. Suyu dökmeden bana kadar getirdi. Bu kadarlık su ile hem yüzümü yıkadım, hem de

Türkiye ve Fransa

Arasındaki itilâfın esasları

"Tan", gazetesi Türkiye ile Fransa arasındaki itilâfın esasları hakkında şu malûmatı vermektedir:

27 Teşrinisani 1932 perşembe günü Ankarada hariciye vekili Tevfik Rüşti Beyefendi ile Fransız sefiri M. Kont dö Şambron arasında iki itilâfname imza edilmiştir.

İtilâfnameler:

1 — Suriyede Türklerin ve buna mukabil Suriyelilerin Türkiye'deki emvali.

2 — Iskenderye, Toprakkale, Meydanı ekber, Çobanbendi, Nüseybin arasında imtidat eden şimendifer hatlarına âit meseleleri ihtiva etmektedir.

Birinci meseleye temas eden karara göre Türkiye ve Fransa Lozan muahedesi'nin şamil olduğu ahtları tanımaktadırlar.

İkinci meseleye göre 20 teşrinisani 1921 senesinde imza edilen Ankara itilâfnamesinin onuncu maddesi mucibince her iki devlet samimane bir şekilde Türkiye-Suriye hududunda teşriki mesele edeceklerdir. Bu mesainin sureti tarzı hususî bir protokolle tespit edilmiştir.

Tren şefi altınları nereye götürecekti ?

İstanbul üçüncü ceza mahkemesinde, Avrupaya bin Türk altını kaçırmaya teşebbüsle maznun tren şefi Marsel Bilyoti Ef. nin muhakemesine dün devam o'lanmış, şahitler dinlenilmiştir. Kendisini, ekspres hareket etmek üzere İken yakalıyan zabitan memurları, altınları kısmen maznunun üzerinde, kısmen bavulunda bulduklarını ve tren şefinin bunları Parise götüreceğini itiraf ettiğini söylemişlerdir.

Maznun, buna itiraz etmiş, "Hayır, Edirneye kadar götüreceğimi söyledim. Memleket haricine çıkarmıyacaktım", demiştir. Beş Teşrinisani'de daha bir kaç şahit dinlenilecektir.

susuzluğumu giderdim. Krevillante'ye vardığımız zaman bir polis memuru bizi tevkif etti. Evrakımızı istedi ve bizi boş bir odada iki saat hapsetti. Pasaportlarımızı okuyamadığı muhakkaktır. Onları iade etmesi için ciddi bir müracaatta bulunmağa mecbur kaldık. Krevillante'tan sonra Albatera köyüne gittik. Orada bir konser vererek üç peçete kazandık. Bunun üzerine kemali emniyetle bundan sonraki Gavja köyüne gittik. Fakat İspanyada bir şey belli olmaz ki... Bu köyde evler fakirdi, kahve, gazino yoktu. Tam köyden ayrılacağımız sırada birisi: "Hey buraya geliniz!", diye bizi çağırır. Çağırın adam şişman yüzlü, kısa boylu bir adamdır. Bizze yaklaşmamızı işaret ettikten sonra eve girmemizi söyledi ve ilâve etti:

— Ben buranın hâkimiyim. Sizinle biraz konuşacağım.

(Devamı var)

Yeni Filimler

Artistik Sinemasında

46

Karamazof kardeşler

Rritz Kortner — Anna Sten — Hanna Waag — Helena Manson
Aimé Clariond — André Dubose

3 Teşrinisani Perşembe akşamı Artistik sinemasında gösterilecek olan (Karamazof Kardeşler) filminden bir sahne

Bütün cihana isimni tanıtmış Rus ediplerinden Dostoiwsky'nin lâyemut romanından alınarak emsalsiz Rus vaznı sahnesi (Fedor Ozep) in vücuda getirdiği bir şaheserdir.

Karamazof kardeşler, baba ile oğlu karşı karşıya getiren tahakküm olunmaz bir aşkın doğurduğu ıstrabın klâsik bir hailesidir.

Mülâzım Dimitri Karamazof, tatlı ve dilber Katya ile nişanlıdır ve bu hususta babasının muvafakatini istihlal edeceğine emindir. Karısını kaybetmiş olan Karamazof baba, çok güzel genç bir kıza tutkun ve bu kız için her türlü fedakârlığı yapmağa amadedir. O, önce kendini düşünmekte olup oğlunun izdivacile meşğul olmağı daha sonraya bırakmak fikrinde-dir.

Dimitri beklemek istememektedir. Bu vaziyet karşısında Gruşenka ile hemen gidip görüşecektir. İşte onlar karşı karşıyadırlar. Dimitride büyük bir tahavvül olmuştur. O, bu kadının babasından vazgeçmesi hususunda ısrar etmekte ve arzusunu tatmin etmeden Gruşenkayı bırakmak istememektedir.

Evet gitmiyecek... Çünkü burada da bir aşk havası vardır. Her

şey olmuş bitmiş ve bütün bir tikkal bir daha çözülmek üzere düğümlenmiştir. Zavallı nişanlılı....

Bu kadın, baba ile oğul arasında da bir kin ve adavet vasıtası olmuştur. Baba, ihtiyar senelerinde biraz bahar serpen bu kadının yakları dibine bütün servet mevcudiyetini dökmeye hazırdu. Ya oğlu? ... O, kendini sarhoş edip varlığını unutturan bu ifritin tamamen pençesine girmiş, şimdiki hiç bir kuvvetin zaptedemediği zılı bir hayvan olmuştur.

Onu, baba katili sıfatile cinayet mahkemesi önüne sevkeden meş'um aşkı doğuran kadın, Dimitrinin baba katili olduğuna nanmamaktadır. Acaba, bu faciye nasıl cereyan etmiştir?

Karamazof kardeşler şimendifer kadar tanınmış hailelelerin cii, şefkat ve nüvaziş önünde ki tabiinin doğurduğu husumet bir tasviridir.

Heyecan, merak, ruh tabii san'attaki kudret bu filmi başından sonuna kadar takip eder.

Karamazof kardeşler, Kortner ve Anna Sten'in emsalsiz bir surette yükselttikleri bir haledir.

Anadoluda şimendifer

İsveç grubu ile yeni bir itilâf

Anadoluda şimendifer inşaatı yapan İsveç grupe Maliye vekâleti arasında yeni tediye şartları hakkında devam eden müzakere neticelnmiş, yeni itilâfname imzalanmıştır.

İtilâfnamenin esasları şunlardır:

Şirket, şimdikiye kadar senede on beş milyon liralık iş yapmaktadı idi. Yeni mukavele mucibince 1932 senesinde on milyon liralık inşaat yapacak, bu paranın yarısı peşin para ile ödenecek, geri kalanı için yüzde 7 faizli hazine bunosu verilecektir. Bu

bonolar 932 mali senesi içinde ödenecektir. Yeni mukavele yapınız 1932 yılı için muteberdir. 1933 senesi için ileride lâzım halinde ayrı bir mukavele yapılacaktır. Müzakereler için memleketimize gelmiş olan grup müdürlerinden M. Kampman bugün Danimarkava dönecektir.

Polis altıncı şube müdürlüğü

Polis altıncı şube müdür vekâletinde bulunan belediye yazı işleri sabık mümeyyizi Faik bey esaleten tayin edilmiştir.

K A D I N

Meşhur kadınlar

Lukreçya

Kuyruklu yıldızlar keşfeden bir âlim!

Kadınların, son zamanlarda muhtelif sahalarda gösterdikleri muvaffakiyetler, herkesi hayrette bırakıyor. Fakat, kadınların muhtelif sahalarda kayde değer varlıklar göstermeleri yeni değildir. Ta eski zamanlarda da, onlar, ehemmiyeti haiz muvaffakiyetler elde etmişlerdir.

Bugün, bunlardan birisinden bahsediyoruz:

Karoline Lukreçya Herşel, muvaffakiyetle meşhur eski kadın bilimcilerden biridir. Kendisi, bir heyetşinasıdır. Hanoverde doğdu. Çocukken, keman öğrendi. Biraz büyüyünce, Almanyadan İngiltereye geçti, kardeşinin yanına gitti.

Kardeşi Vilyam, daha o zamandan tanınmış bir heyetşinası. Birçok yıldızlar keşfetmişti. Evvelce musikişinas olan kardeşi, hemşiresini muganniye yapmak istedi. Lukreçya, razı oldu ve taganni dersi almaya başladı. Otuz iki yaşına kadar, taganni ile ve

Lukreçya Herşel

kardeşiyle birlikte yaşadıkları evin huzuresiyle meşgul oldu.

Bu yaşına geldiği zaman, bir kardeşine uğraştığı şeylere merak saldırdı. Kardeşine bu sahadada da yardıma başladı ve bazı keşiflerde bulundu. Keşfettiği şeyler arasında, yedi tane de kuyruklu yıldız vardır.

Elde ettiği muvaffakiyetler takdir olundu, heyet ilmi cemiyeti tarafından kendisine bir madalya verildi ve cemiyete fahri aza kaydedildi. Bu, İngilterede o zaman için fevkalâde bir tevcih ve buna nail olan için fevkalâde bir mazhariyetti.

Lukreçya, bir taraftan ilim yolunda çalışıyor, bir taraftan ev idaresiyle uğraşıyor, aynı zamanda konserleri, tiyatroları da ihmal etmiyordu. Doksan altı yaşında iken, Humbold, bu âlim kadına en büyük tevcih sayılan altın bir sene evvel, devrin veliahtı ile karısı, evine kadar gelerek, kendisinin ilerlemiş olmasına rağmen, tatlılığını büsbütün kaybetmemiş

Şapka Modası

18 Sene evvelki şapkalar gene moda olabilir mi?

Bir moda mütehassısı, "Pek yakında!" diyor

Vaktile moda olan geniş kenarlı şapkalar, acaba gene moda olabilir mi? Şu senelerce evvel itibarda olan çok geniş kenarlı şapkalar!

Yeni hayatın, kadının erkeklerle yanyana, başbaşa iş hayatına atılması icabı olarak telâkki edilen giyiniş tarzının sadeleşmesi, şapkalardada tesirini göstermiş ve saçlar kısaltıldığı gibi, şapkaların kenarları da daralmış, hatta yok olmuştur. Fakat, eski şekillere dönmülmeyeceği iddia edilebilir mi? moda bu!

Bir moda mütehassısına göre böyle iddialarda bulunmanın pek yerinde olduğunu gösteren temayüller sezilmektedir. Bu moda mütehassısı, bu sezışten bahisle, oldukça yakın bir zamanda, tekrar geniş kenarlı şapkaların moda olacağı kanaatini ileri sürüyor ve şöyle diyor:

"Bunun ihtimali olmadığını, bu şeklin pratik olamayacağını söyleyerek itiraz edenlere, uzun etekleri gösteririm. Madem ki etekler uzadı, günün birinde şapka kenarları da eskisi gibi genişliyebilir!," ve ilâve ediyor: "Hatta, son zamanlarda kısa saça uzun saç tercih eden kadınlar görülüyor mu?,"

Şimdiki halde, şapkalar, ya kenarsız, yabut pek az kenarlı.. Ancak, buna rağmen, bu moda mütehassısının ileriye sürdüğü ihtimali, dudak bükerek karşılamak, pek ihtiyatlıca bir hareket değildir. Modanın, bilhassa aksülâmellerini fadesi olduğu, unutulmamalı, ifrat ve tefritin sık

Donuk görünüş!

ipek corapların mat görünüşü bu mevsimde, bu sahadada da bir zevk değişikliği belirmiştir. Viyanada, parlak ipekten corapların yerini nesci donuk bir ifade veren ipek coraplar tutmaktadır.

Şimdi kadife modadır. Fakat mat görünüşe temayül, kadife için de kuvvetlidir. Parıl parıl yanan kızıllardan ziyade, bir az donuk görünen kadife tercih edilmektedir. Mantoluk kumaşlarda, koyu kurşuni, yabut kahve rengine çalan renkler de istenilmekte, hülâsa göz alıcı görünümlerden ziyade bir az müphem bir ifadesi olan görünü, çorapta daha çok hoş gitmektedir!

sesile, ölen kardeşinin bestelediği bazı eserleri taganni etti.

Doksan yedi yaşında ölen Lukreçyaya, ölümünden elli sene sonra, çok şerefli bir payeye lâyık görüldü. Viyanalı heyetşinas Palisa, bir yıldızın onun ismini verdi: Lukreçya! Ve bu suretle, yüksek kabiliyet gösteren bu kadın, namını göke yükseltti. İsmi, ebedileşti...

Bu günün ve dünün şapkaları bir arada

sık moda şeklinde tezahür ettiği hatırdan çıkarılmamalıdır.

Esasen, geçen yaz, şahsi ve mahdut sahadada kalmış olmasına rağmen, tanınmış bir kadın, tayyareci Rut Eldern, böyle bir tecrübeye girişmişti. Yukarıki resimde, aşağı köşede görüldüğü üzere, çok geniş kenarlı bir şapka ile dolaşmış ve 1914 senesine kadar revaçta bulunan şap-

kalrı, hatta daha geniş kenarlı olarak, göz önüne getirmiştir. 1914 senesine kadar başta memnuniyetle taşınan şapka, resimde ortadaki kadının başındaki beyaz tüylü şapkadır! Yandaki kadının başındaki şapka da, bu gün moda olan ve bugün için hemen herkese, en zarif görünen şapkalardan bir örnek!

Fakat, yarın için?.. Kimbilir!..

Bir Sır Zannedilen Şey, Nedir?

Güzellik ve Cazibe!..

Bunları temin eden şey, sadece zekâdır. Hayret etmeyiniz: İşte büyük sır!

Margo Liyon

"Güzel yaratılan kadının, süslenmeye ihtiyacı var mıdır? Güzelliğini korumak ve arttırmak için: Evet! Güzel yaratılmıyan kadının, süslenmesi güzelleşmesini temin eder mi? Bir dereceye

kadar: Evet!

Fakat, süslenmesini bilmek, yaptığını kendisine yakıştırmak şartı.. Yoksa, gülünç olur.

Güzel olmak! Tabii, bu, bilhassa kadınların en candan istedikleri şeydir. Ancak, sade güzel olmak kâfi midir? Buna da cevap: Kâfi değildir. Aynı zamanda cazibeli olmalıdır. Bir kadın, cazibeli olursa, sahidin güzeldir. Nice yaradılıştan güzeller nice süslenerek güzelleşenler vardır, ki bir manada da gene güzel değildirler. Güzeldirler.. Güzelleşmişler, lâkin güzel sayılamazlar. Çünkü, cazibeleri eksiktir.

— Şu halde, sahidin güzel olmak için bu güzelliğe cazibe de katmalı! Ama, nasıl? Ne yapmalı? "Güzel ve cazibeli olmak usulleri", ismi taşıyan kitaplar mı okumalı?.. Onlarda yazılan şeylere göre mi hareket etmeli?..

Hiçbir kadına böyle bir tavsiyede bulunamam. Çünkü, böyle

Bir Avusturyalının Fikri

Güzel kız

Evkadını olacağını evlenmeden düşünmez!

Güzel kız,.. Çirkin yüzüne bakılmayacak derecede çirkin değilse bile, güzel olmayan kız... Hangisi kocasını daha ziyade mesut edebilir? Mesut etmek! Bu bir az telâkkiye görede değişebilir. Daha ziyade şöyle basit manasile evinde rahata kavuşturmak murat ediliyor. Bu mevzuu bu tarzda gözden geçiren bir Avusturyalı kadın muharrirdir.

Onun bu husustaki fikri, şu: Güzel kızlar, güzelliklerine lüzumundan fazla mağrur, şımarık oluyorlar. Devamlı surette kendileriyle meşgul olarak, kocalarını ihmal ediyorlar. Halbuki güzel olmayan kızlar, umumiyet itibarile "güzelleşeceğiz," diye vakıtt kaybetmektense bir ev kadını olmak için uğraşıyorlar. Çoğu haricî güzelliğin sun'i vasıtaları edinilmesi yolunda gayret, kendilerini gülünç etmekten başka bir işe yaramayacağını düşünerek, güzel kızlar, vakıtlarını sösenmekle geçirdikleri sırada, onlar ev kadını meziyetleri edinmeye çalışıyorlar. Neticede onlarla evlenen kocalar, ev işi üzüntüsü çekmiyor, eve gelince yan gelip rahatlarına bakıyorlar.

bir tavsiyede bulunursam, belki bana inanarak, benliklerini büsbütün kaybeder, taklitçilikle birer kukla, birer manken olurlar!

— İyi ama cazibeli olmak lâzım. Madem ki sahidin güzel kadın, aynı zamanda cazibelidir. Yoksa,.. bunun bir çaresi yok mu?.. Halbuki bir çok cazibeli kadın var. Bunlar, sırlarını ifşa etmeyecek kadar hotgâm mı? Hepsisi de mi öyle? Ben, yaradılıştan güzel değildim. Güzelleşmek için çalışmayı ihmal etmedim. Cazibeli olmak için de hayli uğraştım. Güzel ve cazibeli olabilirdim mi? Bunu iddia edemem. Yalnız, güzel ve cazibeli olmanın sırrını bildiğimi iddia edersem, haklı olduğum kanaatindeyim. Ve bunun sırrı da bence gizli, kapaklı kalması lâzım gelen bir şey mahiyetinde değildir. Ne münasebet? İşte açıkça söylüyorum: Güzel ve cazibeli olmayı temin eden şey, sadece edinilen bilgi ve arttırılan tecrübe ile inkişaf eden zekâdır. Evet, hayret etmeyiniz. Sadece zekâ. İşte büyük sır!..

Bu sözlerle, güzel ve cazibeli olmanın herkesin şahsi kabiliyetine bağlı olduğunu, bunu herkesin kendi kendine öğrenebileceğini ve öğretilmeyeceğini imâ eden kadın, Margo Liyondur. Yaradılıştan hiç de güzel olmıyan ve kendi itirafına göre, Berlindeki kadınlar arasında burnu en büyük kadın olan meşhur kabare artisti Margo Liyon!

Ve bütün Almanyada, bu kadının değme güzellere nasip olmıyan tesirinden, sihirli cazibesinden bahsedilir. Tıpkı Fransa'daki Kiki,.. Mon Parnasın Kikisi gibi!

Mütercimi :
Zonguldak mebusu
Halil

A I L E

Tefrika:
No.
52

Evlâdın en büyük dostu hakikaten babası mıdır?

Bu duygu, mutlak olan hayatın sükûneti içinde uyur.. Fakat bir gün, bu toprak yuvarlığının üstündeki insanların bir kısmını anı bir felâket çarpar; işte o zaman bizi felâketzedelere bağlayan duygunun hareketine geldiğini, kalbimizin sıkıldığını duyarız.

Bu, o kadar kat'î ve muhakkaktır ki vatanperverliğimizin, kendilerine ancak inkıraz ve harabî temennî ettirdiği milletlerin bile ıstırabına iştirak ederiz.

Vatan ve insaniyet duyguları karşı karşıya gelmekle birinin diğerini söndürebileceğini zannemeyiniz.. Hayır.. Muharebenin mübrem icapları içinde birbirlerini merhametsizce öldüren bu adamlar, fasılalarda ve mücadelelerin akebinde elele verirler; ölümlerini değiştirirler ve yaralarını karşılıklı sarıp dindirirler.

İşte, insanın ruhunda sağlam ve zarurî birer mesnetleri olmakla beraber tahsisen bir şahsa ait olmıyan ve fakat tamimen büyük insan kitlelerine taalluk eden duygular.. Dostluk bilâkis daima bütün diğer kimselerden ayrı ve daima muayyen bir varlığa taalluk eder.

Dostluğun tahlilinde işaret etmek istediğimiz üçüncü farika, —zamanın en büyük ahlâkçısı olan (Aristo) nun ifade ettiği vehile— müsavattır.

Dost demek, müsavi demektir. Zahri müsavatsızlıklar ne olursa olsun, dostlukta esas, hak ve vazife müsavattır.. Vermediği halde fazla almak istiyen ancak efendi ve almadığı halde fazla veren bir kimse ancak "uşak," olabilir..

Dostluğun ruhu, dostlardan her birinin yalnız vermesinde ve istemesindedir: Fakt bu kaziyeye ancak her ikisinin aynı esası kollamaları şartile doğru olabildiği gibi müsavat da ancak bu suretle temin olunabilir.. Dostluğun ruhu olan bu müsavata, diğer duygularda tesadüf edilemez. Baba veya oğul sevgisinde, duygular, bilâkis müsavatsızlığa yani baba sevgisi tefevvuka, oğul sevgisi de tabiiyet ve merbutiyete istinat eder.. Bazan "evlâdın en büyük dostu babasıdır," denildiğini işitiriz.. Bu söz, ancak bir babanın evlâdını ne dereceye kadar sevdiğini, evlâdına yaklaşmak, ona dost muamelesi için tefevvukunu bile unuttuğunu anlatan kuvvetli bir ifade olabilir; babaya göre dostluk tevazu ve âlicenaplıktan başka bir şey olamaz.

"Babanın, âtiyen erkek evlâdında bir dost bulacağını ümit etmesi lâzımdır..," Sözü de, babanın visayetinden kurtulmuş ve sinninin bahşettiği müsaadelerde istifadeye başlamış olan erkek evlâdın —yavaş yavaş çocuk kadar zayıf düşecek olan— babaya karşı borçlu olduğu vazifeleri —artık itaat ve teslimiyetle değil, fakat— saygılı bir sevgi ile ifa etmesi lâzım geleceğini kuvvetli bir ifade ile izah etmek için söylenmiştir.

Hülâsa dini duygularda da müsavat olamaz; çünkü duygunun hedef ve masdarı arasında namü-

tenahî bir mesafe vardır. Eğer, "insanın yoldaşı Allah'tır," denildiğini işitirseniz bunu da Cenabı Hakkın lûtuft ve nimetlerini kuvvetli bir ifade ile hatırlatmak istiyen bir söz olmak üzere telâkki ediniz.

Dostluğun, bütün bu saydığımız farikaları, kardaş sevgisine tamamilen uyabilirler. Şu fark ile ki alelâde dostluk, "intihap" in kardaş sevgisi "tabiat," in mahsulüdür. Tabiat, sanki dostlukta tesadüf edebileceğimiz aldanma ve yaralanma imkânlarını düşünerek bize, sevki tabii, kan ve itiyat gibi âmillerle temayüllerimizi zapt edecek, ve geçici heveslerle veya bıkınlık ve tesadüflerle kopmayacak yanılmaz ve aldanmaz bir dostluk temin etmek istemiştir. Maamafih bu umumî farktan bir takım hususî farklar daha dallandırabiliriz: Malûmdur ki kardaşlık, dostluktan daha sakın, daha muayyen ve müsavata daha çok müsaittir.

Kardaşlar arasındaki münasebet, tabii bir münasebettir ve binaberin tamamile sarıh ve muayyendir: Kardaş daima kardaştır. Halbuki iki dost arasındaki münasebet muayyen değildir. İnsanların birbirine bağlanışlarında binlerce derece farkları vardır. Dostluğun hangi dereceden başladığını tayin etmek mümkün değildir. Şu halde kardaşlık duygusu sabit bir istinat noktasına malik bulunuyor; halbuki dostluk yalnız kendisine ve nihayet tesadüflere ve sair temayüllere dayanabilir. Kardaşlık duygusu, kendi mevzuunu, her zaman gayet vazih olarak takdir eder. Halbuki dostluk, hususî mahiyette bir kaç hadise ve yahut muayyen bir kaç hareket, dostları birbirine bağlayan rabıtayı teyit ve takviye emedikçe mevzuunu bilip takdir edemez. Şu halde, dostluk, ne tabiaten doğan, ne de resmî bir mukaveleye veya dinî ve kanunî bir taahhüde istinat eden bir muayyeniyete malik olmadığı ve şahsın takdirine tâbi olduğu için daima alelâde bir tanışıklık ile tam ve hakiki mahremiyet arasında sallanır durur.

Kardaş sevgisindeki bu muayyeniyet farikasının, dostluktakine nazaran daha bariz ve daha kuvvetli oluşu, şüphesiz, ona daha çok emniyet ve metanet bahşeder. Dostluğun başladığı dereceyi kat'î ve sarıh olarak tayine imkân olamayacağından dostlar, hangi noktaya kadar birbirlerine güvenebileceklerini hesaplayamazlar. Bu itibarla dostlukta daima bir itimatlılık ve Binaenaleyh az çok bir ıstırap mevcuttur. Kardaşlar, bilâkis birbirlerine karşılıklı olarak güvenebileceklerine emindirler. Şüphesiz, iyi dostlar kadar kıymeti olmıyan fena kardaşlar olabilir; fakat umumî nazar noktasından bakılırsa, kardaş sevgisi tabiate dayandığı için daha emin ve daha sakın bir sevgidir.

Eğer yaş farkından sarfı nazar edilirse görülür ki kardaşlıkta, dostluktan ziyade müsavat vardır.

(Devamı var)

Bulgaristan-da buhran

Vaziyetin tahliline göre Bulgaristan için için kaynıyor

Bulgaristan en iyi zamanında bile, Avrupanın en fakir memleketi sayılırdı. Bulgarların dörtte üçü, son derece iptidai ve en az kazanç getirecek surette yapılan ziraata bağlıdır. Çifçilerin ekserisi, küçük arazi sahibidirler. Bu araziden çıkardıkları mahsul onları idare edemez.

Fennî usul dairesinde ölümlerin azaltılması yüzünden nüfus mütemediyen yükseliyor. Bundan başka memleketi bir çok muhacirlerin gelmesi vaziyeti büsbütün fenalaştırmıştır.

Umumî harpten sonra Bulgar çifçileri arasında komünistlik izleri görünmeğe başladı. Bunun sebebi Bulgaristanın Rusya ile ananevi bir surette bağlı olması, umumî harpte hezimete uğruyarak parlak ümitlerinin sönmeye idi. Çifçilerin bir aralık memleketi idare etmeleri sonra bu idarenin askeri bir darbei hükümet ile yıkılması üzerine memleket dahilinde tazyik siyaseti başlamış ve içinden çıkılmaz bir vaziyet hasıl olmuştur. Arazinin sefaleti azami dereceye varmış, hükümet mali buhranı idare edemeyecek hale gelmiş, Bulgaristanın her tarafında memnuniyetsizlikler yüz göstermiştir.

Bulgaristanın bugün başındaki hükümet, burjuva fırkaları arasında yapılan kovalisyon ile çifçiler fırkasını temsil ediyor.

Bunlar milli blok namı altında efkârı umumiye müracaat etmiş ve rey almışlardır.

Bu blok, dahili emniyeti tesis etmeyi istihdaf ediyordu. Fakat bu blokun iş başında bir sene geçirmesine rağmen henüz mühim bir muvaffakiyet elde edemedi.

Köylüler iptidai mahsul fiatlarının düşmesine mukabil mamul eşyanın yükselmesinden son derece muztarip oldukları için komünistlerle birleşmeğe başladılar ve bu suretle kovalisyon tehlikeye düştü.

Milli bloktaki en kuvvetli fırka çifçiler fırkasıdır. Fakat hariciye nazırlığını yapan başvekil ile dahiliye ve maliye nazırları demokratlardan yani çifçilere göre burjuva siyasilereindirler. Çifçiler, ziraat, maarif ve nafia nezaretlerini tutuyorlar.

Fakat bugünkü çifçiler on sene evvelki çifçiler değildirler. Bunların yegâne kusuru, onları parçalanmaktan kurtaracak kuvvetli bir liderleri bulunmamasıdır..

Milli bloku, inihâliden kurtarmak için, büyük teşebbüsler vukubuluyor. Bu teşebbüslerin muvaffak olup olmayacağı belli değildir. Muvaffak olmak için, mali müşkülleri bertaraf etmek, yahut bu müşküllere hâkim olmak lâzımdır.

Bulgaristan, Eylûl nihayetine kadar borçlarının yalnız yarısını vermekte idi. Onun yeniden teshilât istiyeceği muhakkaktır. Çünkü bu senenin ilk altı ayında ticaret müvazenesi 150 milyon leva açık veriyordu. Halbuki 1931 senesinin ilk altı ayında (688) milyonluk kazanç vardı. Bulgaristan ithalâtı, (2,500) milyondan (1,800) milyon levaya inmiş, bu-

SPOR

Balkan birincilikleri

Millî güreş takımımızın tesbit edilen şekli

3 ve 5 ikinci teşrinde İstanbul'da yapılacak olan birinci Balkan Greko - Romen güreş müsabakalarında Türkiye'yi temsil edecek olan güreş millî takımı tesbit edilmiştir.

Takım şudur:

Ağır: Mehmet, yarı ağır: Mustafa, orta Nuri, yarı orta, Saim, hafif Yusuf Aslan, en hafif Abbas; filiz, Mustafa.

Ağır sıkllette bizi en iyi temsil edebilecek güreşçi Mehmettir. Mehmet son zamanlarda fevkalâde bir inkişaf göstermeye başlamıştır. Kuvvet itibarile emsaline pek ender tesadüf edilen Mehmet, teknik itibarile de çok şayanı memnuniyet bir varlık göstermektedir. İdmanlardaki sürati, oyun tatbiki, bir ağır sıkllet güreşçinin tatbik etmesi icap eden tarzdan çok daha yüksektir.

Mehmet, serbestçe çalıştığı takdirde kendi sıklletindeki Romen ve Yugoslav rakiplerine karşı iyi derece alacaktır.

Yarı ağır: Yarı ağırdaki müteaddit maçlardan sonra Mustafa kaldı. Mustafa, Faik kadar güreş tekniğine vâkıf olmamakla beraber güreşi kabul edişteki cesareti ve fazla kuvveti ile Faikle daima galip geldi. Faikle yaptığı son müsabakanın nihayetlerine doğru, Mustafa, istemiyerek bir favlı yaptı. Ve Faik müsabakaya devam edemeyeceğini bildirdi. Fakat hakem heyetinin verdiği rapora nazaran favlı yapılmaya kadar Mustafa galip vaziyette idi. Favlden sonra kalan dört dakikada Faik ne yapabilir? Evvelki müsabakalarda ve bu müsabakanın 16 dakikasına bakarak Faik yüzde yüz mağlûp olacağına hükmedildi. Esasen bu müsabakalar bir birincilik için değildir. En Kifayetli güreşçiyi seçmek gayedir. Bu itibarla geri kalan dört dakikada Faik bir oyunla Mustafayı yenmiş bile olsaydı Mustafanın takıma girmesi lâzımdır. Bu son müsabaka Faike verilen son fırsattır. Kendisinden bütün bilgisinin cesurca tatbikını istedik. Fakat Faik maalesef gene eski müsabakalarındaki halinden başka bir şey yapamadı.

Mustafa, yüksek bir güreş tekniğine vâkıf olmamakla beraber temkinli, muvazeneli, cesur ve çok kuvvetli bir güreşçidir. Güreş âlemimize gireli henüz pek az zaman oluyor. İstikbal kendisininindir.

Orta sıkllette mükemmel güreşçimiz Nuriyi görmek bizim için büyük bir bahtiyarlıktır. En neşeli, en cesur, en atılgan güreşçimizi son zamanlarda biraz rahatsız görüyorduk. O tükenmez gayreti, sönmez neşesile idmanlarında eski formunda olduğunu göstermek için çok gayretler sarfediyordu. Bizi kedere düşüren halî şimdi tamamilen geçmiştir.

na mukabil ihracatta (3,100) milyondan (1,650) levaya düşmüştür. Yalnız bütün ihracatından bir milyar leva ziyandır (Taymis).

928 olimpiyatlarında dünyadaki en tehlikeli güreşçilerinden biri olan hasmı Alman şampiyonu yenen Nuriden galebe beklemekteyiz.

Yarı ortada Saim, bizi en iyi temsil eden güreşçidir. Kendisi de her şey tamamdır. Güreş tekniği, kuvvet, cesaret, nefes.. Saiminden ne ümit edebiliriz? Saimin rakiplerini bilmiyoruz. Fakat kuvvetle diyebiliriz ki, Saim üzerine aldığı ağır yükü hedefine koşarak götürebilecek bir gençtir. Vazifesini müdrük, maça girince fikri galebeden başka bir yere sapsıyan, maç tecrübesi fazla olan yarı ortamız bize ancak muvaffakiyet vadeder.

Hafifte Yusuf Aslan var: Bu gayretli güreşçimiz ilk defa olarak beynelmil bir müsabakaya giriyor. Yusuf Aslan yüksek müsabakaya kabul eder. Nefesi fazladır. Yirmi dakikanın sonuna doğru gittikçe açılır. Köprüleri son derece güzeldir, kuvveti de yidir.

En hafifte emniyetle Abbas tan galebe bekleriz. Bu gencin en tehlikeli rakibi muhakkak ki, Yunnanlı (Zervinis) tir. Bir sene evvel Abbas Zervinis çok büyük farkla mağlûp etmişti. Son müsabakalarında gösterdiği kabiliyetle bizi hayretlere düşüren Abbas Balkan şampiyonu olarak görmek bizce hayal değildir.

Filiz: Türk millî takımında ilk müsabaka yapacak olan küçük Mustafa bize ne vademiştir. Bu yeni ve genç güreşçimiz tecrübesiz sınıftan henüz terfi etmemiş, fakat son müsabakalarında fevkalâde kabiliyet göstermiştir. Kendi kilosunun en iyi güreşçisi ni çok güzel yendi. Mustafa cesur, atılgan ve sağlamdır. Müsabakalarında bir çok güzel oyunlar gösterdi. Rakipleri bizzat bilmemmiş olduğu için galebe kazanmak kabil değildir.

Millî takımımız son idman pazar günü yaptı. Perşembe günü başlayacak olan müsabakalar çok iyi hazırlanmıştır. Muvaffakiyetler dileriz.

Güreş Federasyonundan

Seyfi Cenap

Bulgaristanda tifüs salgını

Sofya, 31 (A.A) — Bilhasna Sofya ve Bratigovo mntakalarında şiddetli bir tifüs salgını baş göstermiştir. Bir çoğu ölümle neticelenmekte olan yüzlerce vak'a bildirilmektedir.

Susam mahsulü

Denizli, 31 (A.A) — Susam mahsulü geçen pazar günü birdenbire okkası 13 buçuk kuruştan 18 kuruşa yükselmiş ve bugün de bu fiyatı muhafaza etmiştir. Pivasa istekli, rençber memnundur.

Zaro ağanın iki senelik hovardalıkları

İki yıldanberi Amerika ve Avrupa şehir şehir, cambazhane, cambazhane dolaşan, bazan öldüğü, bazan İngilterede yerleştiği ve bir daha Türkiye'ye gelmeyeceği söylenen dünyanın en yaşlı adamı Zaro ağa nihayet dün sabahki ekspresle İstanbul'a döndü ve kendisini bekliyen doksanlık zevcesi Kudret hanıma kavuştu.

Zaro ağanın memleketine dönüşü pek ansızın oldu, geleceğinden hatta zevcesinin bile haberi yoktu. İhtiyar, yanında kendisini man efendi götürenlerden Osbah sempion ekspresinden çıkıverdi, Sirkeçiden bir otomobile binerek doğrudan Tophaneye gitti.

Zaro ağanın gelişi oturduğu mahallede, Tophanede adeta bir hâdise olmuştu, ihtiyar komşularının geldiğini duyanlar o daha demeyi yetiştirdiler:

— Kudret hanım, hoş, kocan gelmiş, Zaro gelmiş!

Kadıncağız telâşla kapının önüne çıktığı vakit Zaro ağa da otomobilden iniyordu. Kudret hanım, Zaro ağaya hiddetli, hiddetli bir şeyler söyledi. Fakat kocası buna hiç cevap vermedi ve bir az sonra otomobile yeni aldıkları evlerine gitti.

Dün saat on dörtte Zaro ağa evinde ziyarete gittiğimiz zaman onun uykuda olduğunu öğrendik. Akşam üstü ikinci defa geldiğimizde ihtiyarı uykudan ayıklayıp, evinin önünde bir iskemle oturmuş bulduk. Etrafında iskemlelere mahallelilerden on beş kişi oturmuşlar, kendileri hasbühâl ediyorlardı.

Zaro ağa iki sene içinde sıklaşmış, şalvarı filân terketmiş. Üpantalon, ayaklarında sarı iskar da kurşuni getrler.. Başın başına bir fotoğraf.. Lâcivert boyunbağının üstüne, derbi yarışma başı şeklinde güzel bir iğne takmış..

— Hanıma yaklaştım:

— Merhaba Zaro ağa, hoş geldin.

— Derhal ayağa kalktır, elini uzat ve cevap verdi:

— Hoş bulduk, eyvallah. Allah razı olsun.

— Bana da bir iskemle getirildi.

— Nasıl olduğunu, seyahatten memnun olup olmadığını sordum.

— İyiyim, oğul, iyiyim.

— Zaro ağanın sözlerini anlamak oldukça müşkül. Esasen o da sorulanları her zaman anlıyormuştu. Bunun için arasıra yanıt vererek konuşmamıza devam etti.

— Gittiğin yerler güzel mi?

— İhtiyar bu diye acıip bir ses çıkardı ve:

— Güzel, güzel diye cevap verdi. Nereleri gezdiğini sorunca şöyle dedi:

— Her memleketi gezdim, yüz şehirdir, iki yüz şehirdir, hep dolaştım. İrlanda gittim, İngiltere gittim, Fransa gittim. Çok, çok gezdim.

— En çok neresini beğendin?

— Zaro ağa hayranlığını sanki e-

lile de anlatmak ister gibi bir işareti yaptı ve:

— Londra, dedi. Londra adını birkaç defa tekrar ettikten sonra ilâve etti:

— “Londra çok güzel. Öyle bir yer daha görmemişim. Ama çok soğuk.. İstanbul daha iyi, burası islâmdır. Orada ne dil bilirim, ne dert anlatırım..”

Seyahatinin ne kadar devam ettiğini sormam epeyce süren münaakaşalara sebep oldu. Kudret hanıma da sorulduktan sonra seyahatin tam iki sene iki ay 24 gün sürdüğü anlaşıldı.

— Zaro ağa, dedim, Kudret hanım senden şikâyetçi. Neden sık, sık mektup yollamadın?

Zaro ağanın buruşuk çehresi bir kat daha buruştu, ufacık gözleri bu buruşuklar arasında kaybolur gibi oldu. Kendisini çok müteessir eden bu noktaya temas etmiştim.

— Bırak, bırak, oğul, dedi, bunu sorma. Yaz dedim. Dinlemediler, yazmadılar. İki sene dolaştım. Çok para kazandım. Bir milyon topladım, iki milyon topladım. Vallah bilmem! Ama bana bunları vermediler. Memlekette cumhuriyet parası veririz; dediler. Beni kandırdılar. Torba, torba paraları kendileri sakladılar. Allah hepsini kahretsin!

Zaro ağa bu bahis üzerinde sorduklarımıza ve diğer suallerime mealen şu cevapları verdi:

— Onlar beni burada kandırdılar. Amerikada çok para kazanacaksınız! dediler. Ama paraları kendileri kazandılar. Paramı istediğim vakit beni döğüyorlardı. Elimi tutarak bana kâğıtlar üzerine izma attırıyorlar, herkes bunları göstererek bana verdiklerini söylüyorlardı. Bir defasında bana tam 12 bin liralık kâğıt imzalatıldılar. Yanımda daima dört jandarma dolaşıyordu. Bunlar vasıtasıyla bir gün Londra valisine şikâyet edecek olmuştum. Osmanla arkadaşı buna çok kızdılar. Belime tekme ile vurdular. Şimdi param bana vermezlerse onları mahkemeye vereceğim, hakkımı alacağım.

Londra valisine şikâyet ettiğim zaman hükümet zoru ile bana paraları teslim ettiler ama sonra benden geri aldılar.

Amerikada başımdan bir kaza geçti. Az kaldı ölüyordum. Orada karınca otomobil dolu.. Bir gün sokaktan geçiyordum. Bir otomobil çarptı. Beni zedeledi. Şoförü yakaladılar, Para aldılar. İrlandada beni götürenlerden Musanın oğlu Ahmedî vurdular. O zaten hiç benim yanımda durmadı. Hep geziyordu. “Kahpe,, lerle “Karılar,, la benim kazandığım paraları yiyordu. Bir gün Ahmedî, tanıdığı bir kadının kocasını öldürdü. Ama sonra onu da astılar..”

Zaro her gittiği yerde Gazi Hazretlerinden bahsedildiğini, her yerde onu sorduklarını anlatıyor:

— Londrada İngiliz kralının kardeşi bana Gazi paşanın nasıl olduğunu sordu:

— Demir gibi, aslan gibi, dedim. Gittiğim yerlerde Gazi paşa adı geçince alkışlıyordum. Onlar da benim gibi yapıyorlardı. Za-

Köylü (dükkan girerek) selâmünaleyküm Ligor ağa iyisin inşallah?..

Ligor — Sağol, sen nasılsın? K — Eh.. İyi diyelim de iyi olalım.

L — Çoluk çocuk, aile, öteberi, akraba ve taallukat iyidirler, inşallah?..

K — Hakka bin sena, mezar daki hanım ninem kadına kadar hepsi iyiler..

L — Köyde bolluk var mı?

K — Sorar mısın; tamam kırk batman arpayı eve ilettik te daha devler kadar durup durur.

L — Allah versin..

K — Kızı gelin deceğim. Eh u şaklar dedikodu yaparlar; kızın adı büyüktür. Evde kaldı derler.. Onu evermek lâzım; gelinlik alacağım..

L — Pek âlâ iyi mallarımız da var.

K — Sahi mi diyon?

L — Artık yerli malı..

K — Bizim avrat dedi ki, İstanbul tahaftır. Seni mantara batırurlar; dikkat et!.. Ben de dedim ki, karı, benim gözüme iyi bak. Kümes başında bekliyen tilki gibi kurnazım, bana oyun edenin alnını karışlarım.. Yani bana iyi mal vereceksin, Ligor ağa. Gözünü aç. Bana eşeği boyayıp satma; sizin memleketin adettir.

L — Hiç merak etme dayı. Sana istediğinden alâsını vereyim de gör.

Kayserili Ligora ölenecek dua et..

K — Haydi bakalım gayri.

L — Kahve içmez misin?

K — İçmen, torbam değirmen taşı gibi dönüyor. Gözlerime bir şeyler oluyor ihtiyarlık ağa, ihtiyarlık. Ölümünden korkuyorum.

L — Ölürsen ne olur, canın sağ olsun.

K — Amin amin..

L — Eh öyle ise diver bakalım ne kadar, kaç yüz arşın lâzım?

ro ağa bir aralık ismini unuttuğu bir memlekette Yunan kralı ile tanıştığını anlattı. Etrafımızda kilerin yardımıyla bu zatın Yunan kralı değil, M. Venizelos olduğu anlaşıldı. M. Venizelos Zaro ağayı alından öpmüş, o da Yunan siyasisinin sakalını okşamış:

— Sağ ol evlât! demiş.

Yüz altmışlık ihtiyar, memleketine dönerken çok yorulmuş.

— Trende çok serseri oldum. (Sersem oldum, demekmiş) bir daha memlekettten dışarı bir adım atmam.

Zaro ağaya seyahati esnasında kadınlarla beraber çıkartılmış resimlerini gördüğümüzü söyledi. Güldü:

— Bırak, bırak, Amerikalı karılar,, deli gibi. Beni zorla öptüler, dedikten sonra birdenbire sesini yavaşlattı. Evini işaret ederek:

— Aman, dedi, bizim karı i çerde, duymasın. Kendisinden ayrılırken o bilmem neden birkaç defa:

— Allah razı olsun. Dedi ve kendisini seyahate çıkaranları dava edeceğini tekrar etti.

Gençlik ve Edebiyat

DALAVERA

Köylü - Manifatoracı

K — Alay mı ediyon Ligor ağa? Köyü gelin etmiyorum ya..! Nideceğim.. Bana on beş arşın bir şey lâzım.

L — (Raftan aldığı kumaş topunu açarak) sen bunun eşini dünyada bulamazsın, bunlar artık satılmıyacak.. Sen fazla al, köşede dursun, fazla mal göz çıkar maz ya..

K — Biliyorum emme ve lâkin param az.

L — Canım ben sona iskonta yaparım.

K — Uskumru değil hamsi yapsan fazlaya kesem varmaz..

L — Şimdi hangilerinden istiyorsun:

K — Bizim kıza gelinlik entari.

L — Kaç metre boyu var?

K — Canım Ligor ağa. Sen de insana cehennem suali soruyorsun. Terzi miyim ben ne bilelim?

L — Peki kerime kaç yaşında?

K — Yok bizim kızın ismi Kerime değil, Ayşe..

L — Yani kızın kaç yaşında?

K — Allahın birliğine emanet. Şubatta on üçüne basacak.

L — (Arşınlayarak) Bir, iki üç, dört, beş.. Mahtuma ne olacak?

K — Köye bir hoca hanım geldi. Hani şimdikilerden.. Ama, ne muska yazar, ne de kaside okur. İllâki göğüslük olacak demiş. Sanki akşama kadar yemek yiyecekler. Şimdi oğlanları kız yapıyorlar kızlar azaldı m, nedir?..

L — Mahtum kaç yaşında?

K — Sekiz yaşında.

L — Maşallah.. (Arşınlarken atlayarak) 9, 10, 11, 12, 13,

K — Avrata da kes..

L — 14, 15 ve ilâhari 20..

K — Kaç arşın oldu..

L — 20 arşın.. Al sana da üç parmak arşın payı.

K — Sağol ne etti..

L — Ellişerden on lira eder..

K — Vay anam vay. Ligor, sen beni batıracaksın be..

L — Bu kumaşa krepdöşin derler. Dünyanın en iyi kumaşdır.

K — Düşen kalkan ben öyle alafıranga laflar anlamam, sen indir aşı, hem dur ben de bir hesaplayım..

L — Uzun yolun kısası sana kırktan vereyim, bir liradan olsa yirmi; yarısı on lira haydi ver dokuz buçuk.. Ödeştik gitti.

K — Ah Ligor ağa, sen yok mu?..

L — Dünya bu canım..

K — Dünya dedin de aklıma geldi. Öküz kızdı galiba bizim köyü ikide bir sarsalıyor.

L — Galiba açık saçık geziyorlar.

K — Sorar mısın; yeni gelen hoca hanım, evi batasınca köpoğlu köyü gâvur yaptı oturdu, kızları kokonalara çevirdi..

L — Eh buna meydan verilirrim.

K — Atma Ligor ağa.. Senin gibi kaç kişi dedi de gittiler; gözleri yeşilmiş ertesi gün giden-

lerin annesi görücü gitti..

K — Ne demiş?

K — Domuzun kızı ne diyecek, hem yaşım küçük, daha yirmi beşindeyim hem de köylüye varmam demiş.. Hey gözünü sevdiğimin allahı!.. Benim kız daha bacak kadar! Evde kaldı derler yirmi yaşında daha küçük.. Hey gidi hey..

L — Sonra!

K — Sen sağ ben selâmet! Alaha ismarladık: Çok konuştuk..

L — Ligor ağayı duadan unutmaya güle.. Çoluğa çocuğa selâmet ilet.

K — Söylerim söylerim. Bizim karı görsün bak Tosun Ağa kolay kolay mantara basar mı?..

Nusret Safa

Güzel sözler

Parasız adam kornasız otomobile benzer. Önündeki maniaları yıkacak vesaiti yok demektir.

* Milletlerin mahvi karşısında fert servetinden emin bulunmamalıdır.

* Dünyü bilmiyen bugünü anlayamaz, onun için (tarih) bir masal değil insanlığın rehberidir.

* Yağmurdan kaçan doluya tutulur derler, meşru yolları bırakıp gayri meşru kazanmakta insana bir gün felâket getirir. Onun için her şeyde meşru vasıtalara müracaat etmek başlıca hedefimiz olmalıdır.

* Nefret etmiş bir adam hayatın fırtınasına karşı hazırlanmış demektir. Para yağmurlu bir havada şemsiye demektir.

Şen fıkralar

Muallim — Akşamleyin eve gidince ne yaparsın?

Talebe — Annemle babamın kavgasını dinlerim.

— Sen sinemada uyuyorsun!
— Ne yapayım etrafı karanlık görünce gece oldu sanıyorum.

Budala — Dün iki liram vardı, bir lirasını harcadım, şimdi yüz elli kuruşum kaldı.

Aptal — Daba sen hesap bilmiyorsun? İki liradan bir lira çıkınca üç lira kalmaz mı?

Cihan iktisadiyatı konferansı hazırlıkları

Cenevre, 31 (A.A) — Cihan iktisadi ve mali konferansına ait hazırlıkları yapmaya memur milletler cemiyeti mütehassıslar komitesi bu sabah toplanmıştır.

Komite yaptığı hususî ilk celsede Felemenk bankerlerinden M. Trip'i reisliğe intihap etmiştir.

Komite biri mali, öteki iktisadi olmak üzere iki şubeye ayrılarak çalışmaya karar vermiştir.

Komite Cenevrede sekiz gün toplanacaktır. Mütehassıslar hükümetleriyle müşavere ettikten sonra komite birkaç haftaya kadar içtima edecektir.

Hikâye

Üçüncü Kat

Çeviren:
fa.

Galip Necati uyanır uyanmaz bir düşündü. Vaziyet bütün acı-lığı ile meydan da idi..

Kalktı, yüzünü yıkadı, ceketinin cebinden cüzdanını çıkararak kalan parasına baktı. Dört lirası kalmıştı. Yani hiç..

Necati, asabî bir hareketle bir sigara yaktı. Bir koltuğa gömüle-rek düşünmeğe başladı.

Haftalardanberi, parasının bi-teceği bugünü düşünmüştü. Niha-yet işte bugün gelmişti. Parasız kal-dıktan maada, oturduğu apart-manın kirasını da vermemişti. . . . Üstelik bütün arkadaşları "borç istiyecek," diye korkudan kaçıyorlardı.

Galip Necati nasıl olup da bu dereceye gelmişti?. Neden ola-cak! Tembellikten, hafifmeşrep-likten.. Bir türlü mukannen bir işe sahip olamamıştı. İstikbalini hiç düşünmüyordu.

— Hele, diyordu, şu elimizde-ki mevcudu bitirelim, sonra düşü-nürüz.

Babası ölünce, ona epeyce bir miras bırakmıştı. Galip Necati, bu parayı bir taraftan yerken, bir taraftan Darülfünun edebiyat şu-besine devam etmiş, bitirmiş, mezun olmuştu. Sonra, amcası öl-müş, onun küçük mirası imda-da yetişerek bir kaç senesini da-ha kurtarmıştı.. Galip Necati, o yaşa gelene kadar —32 yaşında idi— hiç bir iş yapmamış, hiç bir mesleğe intisap etmek cesaretini göstermemişti. Kendi kendine:

— Beş parasız kalınca, diyor-du, kendi kendimi öldürürüm, o-lur biter..

Şimdi, işte o gün gelip çatmış-tı:

— İntihar mı edecek?. Evet. neyle?. Tabancası ile mi?. Bu pek kaba olur.. Hava gazı ile?. Bu da fıkaralıktan bıkmış kimse-ler tarafından kullanılan bir u-sul! Morfin ise moda....

Galip Necati, acı acı güldü ve düşüncelerine devam etti:

— Lemanı ne yaparım?. Bu-gün randevümüz de var.. Son bir defa daha görsem mi?. Hayır, ha-yır.. Belki zaafım tutar ona itiraf ederim.. O da bana para verme-ğe kalkar, garip olur.. Hem ca-nım, çabucak unuttur.. Kocasını kendisini teselli eder, arkadaşla-rın arasından bir tanesini benim yerime koymakta da gecikmez.... Hele gidip kendisine bir telefon edelim bakalım.. Gelmesin..

Galip Necati kalktı, giyinme-ğe başladı. Elbiseleri de eskimeğe başlamıştı.. Tam zamanı idi..... Şapkasına baktı, o da eskimişti. Başına koydu, hayır koymadan, kapı çaldı, öylece elinde kal-dı..

Necati kapıyı açınca, elli yaş-larında, iri yarı bir adamla karşı-laştı.. Bu adam, temiz giyinmiş, neş'eli yüzlü bir adamdı. Kapı-dan içeri girerek, ecnebi şivesile:

— Ben, dedi, ilânınızı okudum da geldim.. Sizi çağırılmakansa, gelip evinizde, muhitinizde, hu-susî havanızda görmeği tercih ettim.. Diplomanız var değil mi?

Necati şaşırmıştı. Ne ilânı?. Ne oluyor?.. Fakat yabancıların son sualine, gayri ihtiyarî cevap ver-di:

— Evet, var!.

— Tamam, ben Amerikalıyım. Her halde şivemden anlamışsı-nızdır. İsmim Artur Vilson. Mu-harririm.. Gazetem beni Türki-

yeye, Türk edebiyat ve san'atı hakkında bir tetkik yapmak üze-re gönderdi.. Sizin vazifeniz bana kâtiplik yapmak, tetkikatimde yardım etmek olacaktır. Görüyor-sunuz ki Türkçeyi gayet iyi bili-yorum. Yalnız şivem bozuk. Şive-min düzelmesi için de bana yar-dım edeceksiniz. Bunun için be-raber konuşmaklığımız, beraber olmaklığımız lâzım.. Öyle değil mi?. Gelip, benimle beraber aynı otelde oturacakmışız.. Ben Pera-palastayım. Yanımda size de bir oda ayırtacağım. Yemeklerimizi beraber yiyeceğiz.. Merak etmeyin, bütün zamanınızı alacak de-ğilim.. İstediginiz zaman ve işi-miz de müsait olunca gidebilir-siniz. Şimdilik altı ay kadar bu-rada kalacağım.. Size iki yüz lira aylık..

— İki yüz lira mı?.

— Az mı?. Peki.. Siz hoşuma gittiniz, iki yüz elli olsun.. Ma-dam ki edebiyat şubesinden mezun sunuz.. İsterseniz size bir de a-vans vereyim. Sıkılmayınız.. Ar-tık dost olduk demektir. Buyuru-nuz..

Amerikalı cüzdanından bir yüz liralık çıkararak uzattı, verdi:

— İşte, dedi, bu da oldu.. Şim-diki halde madamki çıkıyordunuz beraber gidelim de odanızı da gö-rünüz..

Galip Necati Amerikalı ile Pe-rapalasa geldi. Odasını gördü . . . Eşyalarını almak üzere evine döndü. Fakat yolda bu Amerika-lının nereden ve nasıl olup da geldiğini hayret ve taaccüple düş-ünüyordu..

Apartman kapısından girer-ken, Galip Necati, oturduğu ka-tın üstündeki katta oturan ihti-yar bir edebiyat hocasının, kapı-cıya şu suali sorduğunu duydu:

— Bugün kimse gelip beni ara-dı mı?.

Kapıcı cevap verdi:

— Evet, bir Amerikalı geldi..

— Fakat ben görmedim.

— Nasıl olur, üçüncü katta, sol daki kapı diye tarif ettim.

— Öyle amma ben dördüncü katta oturuyorum..

Kapıcı sırttı:

— Siz öyle diyorsunuz amma, ben zemin katı saymıyorum da, sizin kata üçüncü kat diyorum .

Fransız başvekili İspanyada

Madrid, 31 (A. A.) — M. ve Mme. Herriot, saat 9.15 te Mad-rid'e geldiler. Fransız başvekili ile zevcesi, istasyonda İspanyol siyaset, edebiyat ve sanayi ale-mine mensup bir çok zevat tarafından istikbal edildiler. Bu zevatın başında başvekil M. A-zana, bulunmakta idi.

Istasyon civarında toplanmış olan büyük bir kalk kütlesi, M. Herriot'yu ve Fransayı alkışla-mışlardır.

M. Herriot, Fransa sefarethane-sine gitmeden evvel Madrid'te ufak bir gezinti yapmak arzusu-nu izhar etmiştir.

Resmî katile, her tarafı Fransa bayrakları ile donatılmış olan şehri katederek Parc Petiro'ya gitmiş ve orada M. Herriot'yu amele grupları, fevkalâde mües-sir tevecçüh nümâyişleri ile kar-şalamışlardır.

Bundan sonra M. Herriot, se-farethaneye gitmiştir.

Çarşı esnafının derdi

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

meclisinde kabul edilen ebniye kanunu böyle umumî yerlerin tamiri için şehir meclislerine salâhiyet vermiştir. Cemiyet bu-nun üzerine İstanbul şehir me-clisine 500 imzalı bir mazbata vererek ve bu mühim ihtiyaçtan bahsederek tamir müsaadesi istemiş ve bu suretle ileriye doğru bir adım daha atılmıştır. Bugün içtimalarına başhyan şe-hir meclisinin bu toplanma dev-resinde bu mazbatanın mevzuu bahs edileceğini haber alan ce-miyet ve bütün çarşı esnafı şim-di müzakere gününü dört gözle beklemektedir. İsmail Hakkı B. diyor ki:

— Putün gözümüz şehir me-clisinde ve Valimiz Muhittin bey-de.. Para istemiyoruz. Sadece müsaade verilmesini temenni e-diyoruz. Kıymetli valimiz'ne ve şehir meclisimizin himmetleri bütün çarşı esnafının şükranla-rile karşılanacaktır. Tamire ait iptidai hazırlıkların hepsi bitmiş, projeleri, krokileri hazırlanmıştır.

Tamirin 400 bin liraya mal olacağını tahmin ediyoruz. Bu parayı mal sahipleri namına ki-racılarından alınacak kira bedel-leriyle kapatacağız.

Bu para taksitle alınacağı için hem mülk sahiplerini fazla yor-mıyacak, hem de kısım kısım ya-pılacak tamir için kâfi gelecektir. Tamir işlerinin idaresi için Şehir meclisinden, Evkaftan ve eshabı emlaktan ikişer zatın seçilmesini ve buna gene eshabı emlakın seçeceği altı zatın ilâ-vesile on iki kişilik bir heyet istiyoruz. Tamir kurşunların, ki-remitlerin yenileştirilmesi baş-lıyacak ve bu suretle çarşayı har-ap eden akıntı durdurulacaktır. Bundan sonra çarşının dışı ile içinin tezyinatına ve sokakların asfalte tahviline sıra gelecektir. Bütün bu işlerin nihayet üç se-nede bitirilerek Kapalıçarşımızın tamamen asrî bir hale getirilmiş olacağını umuyoruz. Çarşımız çok eskiden bir kerre tamir edilmiş, tamir bedeli icardan toplanmış fakat Ziraat bankası-dan istikraz yapılmıştı. Bizim şimdiki tasavvurumuz bu işi istikrazsız, yani faizsiz başarabil-mektir.

Bunları bitirirsek çarşayı ka-loriferle ısıtmayı da düşünüyoruz. O vakit küfeciler gibi halkı izaç edecek işgallere de meydan ver-miyeceğiz. Çarşı bir Bon Marşa manzarasını alacak.

— Ne kadar dükkân var ve en çok hangi kısımlar daha ileridedir?

— Bütün çarşının içinde 2201 dükkân ve yirmiyi mütecevaz han vardır. Çarşıda en fazla manifa-turacılık ve zene elbiseleri satan kısım ilerlemiştir.

— Alış veriş nasıl?

— Zamana nisbet edersek alış veriş iyidir. Her yerden iyidir. Çünkü kapalı çarşının bü-yük şöhreti vardır. Bütün İstan-bul senede birkaç defa buradan geçer. Sonra esnaf da az kârla satışa razı olur. Daha sonra rekabet de vardır. Emniyet son derecede yerindedir. Bu cihatten zabıtaya da çok müfit oluyoruz. Geceleri çarşı tamamen cemiyet mürakabesindeki hususî bekçi-

Memleket Haberleri

Zonguldakta büyük v
heyecanlı bir içtima

İhraç edemediğimiz üzüm, incir, fındık memleketimizde istihlâk etmeliyiz

Zonguldak hususî muhabirimiz - den:

20 - 21 teşrinivele 932 cuma gecesi, şehrimizdeki iktisat ve ta-sarruf cemiyeti şubesi ve halkevi tarafından büyük bir içtima ya-pıldı. İzmir ve havalisinden bu sene maalesef hariç memleketle-re ihracat yapılmıyarak müstah-silin elinde kalan ve milyonlarca kilo istok teşkil eden en mühim ihracat metamız üzüm, incir mah-sulâtile Trabzon havalisindeki fındık mahsulâtımızın memle- ket içinde satışlarının temini bu topluluğun sebebinin teş- kil ediyordu. Zevk sinemasın- da toplanıldı, orta mektep tale- besinin okudukları istiklâl mar- şından sonra mahsulâtını satamı-yarak eli böğründe kalan zavallı fakir köylülerimizin bu yüzden uğradıkları sıkıntı ve yoksullu- ğu hiç olmazsa bir dereceye ka- dar hafifletmek maksadile kadın erkek birkaç zat uzun uzadıya tafsilât ve izah verdiler. Milli- yetperver halkımızın, vatan par- çalarımızın diğer köşelerindeki vatandaşlarımıza mümkün ola- bilecek yardımları esirgemiyerek onların maruz kaldıkları satım durgunluğunu kendi kendimize canlandırmak mecburiyetinde bu- lduğumuzu ileri sürerek bu he- yecanlı sözler söylenildi. Opera- tör Zeki bey de incir, üzüm ve fındığın sıhhi faydaları hakkında etraflıca malûmat vererek halkı- mızın bu meyvalara rağbet etme- sinin aynı zamanda gene kendi sıhhi menfaati icabı olduğunu fennen izah etti. Ondan sonra halk fırkası ve halkevi reisi Mit- hat Akif bey söz aldı.

Mithat Akif bey, bütün mil- letin bir tek sağlam vücut oldu- ğunu, bu vücudun her hangi tara-

fında zuhur eden en küçü- yünün tedavi edilmediği- dirde bu yarann vücudun- tarafını yeniden istilâ etme- likesi mevcut olduğunu, vatan- mızın bazı zengin parçaların- cihan iktisadî buhranının ta- gunluğu yüzünden hasıl ola- n kıtların bütün milletçe el- le tedavi edilmediği takdirde- ğer parçalara da sirayet etme- timali olduğunu söyledi. Bu- yurlu vatan işine mutlaka iştirak etmeliğimizde ısrarla du- muhterem Zonguldak halkevi yüksek hamiyetine ve vicdan- hitapla bu hususta ramazan- kurban bayramlarında şeker- rine incir, üzüm ve fındık mah- sullerimizin istihlâki çok ye- rine olacağını, çarşılardaki ka- gazinolarda da haftada bir meşrubat yerine üzüm, incir, fındık mahsullerimizin sarf- masına ve evlerimizde bayram- dahil olmak üzere bilâistisnâ zaman misafirlere yapılacak ramın bu değerli yemişlerin- yapılmasına hep birden kuvvet ant içildi. Bu büyük anttan yazısile Reiscümhur Gazi Mustafa Kemal, Başvekil İsmet Paşa, Millî Meclis Reisi Kâzım Paşalara arzına müttelifan ve kışlar arasında karar verildi- karar dakikalarca tekrar alkışlandı. Sinema sahnesinde le kileri ve Kısmet ticaretin- süsledikleri kısımlar halkın- rı dikkatini ehemmiyetli celbetmekten geri kalmı- Talebelerle konferans ver- ve hanımlara zarif kutular- deki meyvalardan birer ke- ğitildi. Şimdi artık bu güz- rarın filî neticelerini sabırla bekliyoruz.

İlyas

Ziraat Bankasının Denizliden buğday mübayaası

Denizli, 31 (A.A.) — Ziraat Bankası tarafından şimdige ka- dar Denizlide bir milyon kilo buğday alınmış ve bu mübaya- rençberi sevindirmiştir.

lere mevdudur.

Bayazit nahiye müdürü Beyle çarşı polis muavini Beyden çok memnunuz. Kendilerine alenen teşekkür etmiye muhterem 'Va- kıt',ın tavassut etmesini rica ediniz.

Nahiye müdürü Beyin himme- tile işportacılarından, polis muavi- ni Beyin himmetile de tavgılardan, yankesecilerden kurtulduk. Bu sırada yanımızda bulunan esnaftan bazıları:

— Gazeteci Bey, bütün bu iyi şeylerin, Hakkı Beyin delâletile olduğunu da lütfen ilâve ediniz, dediler.

Cemiyet re'isi Hakkı Bey: — Rica ederim efendim, de- di, bendenizden bahsetmeyiniz. Çünkü sadece vazifemi yapmaya uğraşıyorum.

İzmirde üzüm, incir piyasası

İzmir, 31 (A. A.) — Bursa borsada 5 kuruştan 19 kuruştan kadar 1112 çuval incir ve 28 kuruştan 28 kuruşa kadar çuval üzüm satılmıştır.

Rusya sanayi âleminde

Moskova, 31 (A.A.) — Ajansı bildiriyor: Sanayi meclisi Sovyet Rusyanın demir sanayi hakkında neşrettiği bir raporunda Sovyet Rusyanın çelik istihsalinde Avrupada birinci ve bütün dünyada ikinci mevkîye çıktığını Fransa ve Almanya'dan çelik istihsal ettiğini ve çelik istihsalâtının Amerikanın kinia yüzde altmışına ulaştığını yazmaktadır.

Rusya 1921 de 10 bin ton çelik dökme istihsal ederken bu yıl tar 1932 eylülünde 542 bin ton çelik çıkmıştır, Çelik istihsalâtı 1925 te 186 bin ton iken 1932 senenin eylülünde 963 bin ton çelik balığı olmuştur.

Sigara keşfinin yüzüncü yıl dönümü!

Tam yüz sene evvel tiryaki bir asker, bugün içtiğimiz sigarayı keşfetti ve enfiye ortadan kalktı

Bugün bir çoğumuzun pofur pofur içtiğimiz sigaraların yüzüncü yıldönümüne varmış bulunuyoruz. Daha evvel bütün çubuklar içinde içilirdi. Ancak yüz sene evvel adı sanı meçhul bir adam tütünü sigara şeklinde içmeyi düşündü ve bütün dünya tarafından kabul olunan bir şey icadına muvaffak oldu.

Rivayete göre sigaraya bugünkü şekli veren ilk adam Mısırlı bir askerdir. 1832 de Türkiye ile Mısır arasında kopan bir harbe katılarak eden askerlerin biri, çubuk bulamamış, fakat tiryakiliği ondan sonra boş bir kurşun almış ve içini tütüne doldurmuş, yakmış ve içmiş!

Sigaranın menşei bu askerin icadı imiş! Hattâ rivayete göre bu askerin adı da Musa imiş.... Onun kurşun kovanını doldurmakla tütün içmek işi bir inkılâp geçirdi. Mısırdaki, Türkiyede ve her yerde sigara içmek taammüm etti. Avrupanın her memleketine geçti.

Sigara sarmak sayesinde insanlar çubuk esaretinden kurtuldu. Herkes, her yerde sigara sararak tellendiriyor ve keyifleniyordu.

Çok geçmeden, sigara sarmak işi makineleşti ve sigara içmek daha kolaylaştı. Dünyanın bir tarafında makine ile doldurulmuş sigara içmiyen kalmamış gibidir. Dünyanın her tarafında erkeklerin yolda, dairede ve her yerde sigaracı asrın hulûlünden evvel, hiç bir kadın buna cesaret edemezdi. Fakat yirminci asrın hulûlünden ve bilhassa umumî harp koptuktan sonra kadınlar da, erkekler gibi her yerde sigara tellendirmeğe başladılar.

Kadınların sigara içmeleri yalnız mesele olmadı. Onların sigaraya başlamalarıyla beraber zevklerini okşayacak, parmaklarını sar-

armaktan koruyacak ağızlıklar da icat edildi. Bu sayede kadınlar sigara kullanmayı zarif ve ince bir san'at haline getirdiler. Eskiden ellerinde yelpazeler taşıyan ve bu yelpazelerle kâh yüzlerini örterek, kâh tebessümlerini saklayarak erkeklerin akıllarile oynayan kadınlara zarif ağızlıklar içinde kullandıkları sigaraalrı da, kadın elinin bütün güzelliklerini aynı vazifeyi yüklediler. Sigara teşhire vesile oldu. Sigara ağızlıkları ve sigara dumanı, kadına yeni bir süs temin etti.

Kadının sigara kullanmasından tevahhuş etmek, ve bunu terbiyesizlik, saygısızlık saymak zamanı artık tarih oldu. Kadın, her yerde sigarasını çıkararak yakıyor, serbest serbest içiyor; ve onun bu hareketi hiç bir kimseyi sinirlendiriyor.

Sigaranın diğer bir muvaffakiyeti onun "enfiye,, yi ortadan kaldıracak derece azaltmasıdır. Sigara çıkmadan evvel, enfiye daha fazla kullanılır; enfiyekeşler, tanıdıklarına da, tanımadıklarına da enfiye kutularını uzatırlar, birbirlerinin enfiyesini çekmekten hoşlanırlardı. Birbirini tanımayan iki enfiyekeş, bir iki dakika içinde ahbab oluyordular.

Sigara henüz enfiyenin bu halini alamadı. Önümüzdeki asırda ve iki yüzüncü yıldönümünden evvel, onun bu vaziyeti ihraz etmesi beklenebilir.

Mısırlı bir askerin boş bir kurşun kovanına tütün doldurmakla başlayan sigara, bir kurşundan daha büyük bir sür'atle tekemmül etti, daha çok büyük sür'atle bütün dünyayı sardı. Her sınıf insanın, erkek ve kadının en belli başlı zevklerinden oldu.

Kim bilir, o tiryaki asker, kurşun kovanını doldurarak sigaraya şekil vermeseydi medeniyet âlemi, bu büyük ihtira ve keşfe ne kadar sene sonra nail olurdu?

Ve sigaranın bu meçhul kâşifi-ne bir âbide dikilse değer!

Rayıştık intihabı arifesinde

Londra, 31 (A.A) — Reuter Ajansı, Rayıştık intihabı hakkında Berlinden almış olduğu haberlere istinaden şöyle yazmaktadır:

"Fon Papen-fon Schleicher hükümetinin orta sınıfının iş âleminde büyük bir tevaccühe mazhar olduğunda şüphe yoktur. Zira, iktidar mevkiine geldiği zamandanberi birşeyler yapmış gibi görünmektedir. Birçok Almanlar, nihayet kuvvetli bir hükümete malik oldukları müteasındanlardır.

Hava faciaları

Berlin, 31 (A.A) — Kaybolduğunu haber verdiğimiz Alman posta tayyaresinden haber yoktur. Cumartesi akşamı fırtına esnasında denize düşmüş olduğu zannolunuyor.

3üncü Kolordu Satınalma Komisyonu ilânları

Yerli mamulâtından (14,144) kilo kundura boyası kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 19 ikinci Teşrin 932 cumartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin nümune ve şartnamesini görmek üzere hergün ve münakasaya iştirak edeceklerin o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarını makbuz mukabilinde Ankarada M.M.V. Satınalma komisyonu riyasetine vermeleri. (1009) (5697)

* * *

Yerli fabrikalar mamulâtından 30,000 adet yün fanila kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. İhalesi 17 ikinci Teşrin 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek üzere hergün Ankarada M.M.V. satınalma komisyonuna müracaatları ve münakasaya iştirak edeceklerin o gün ve saatinden evvel teklif ve teminat mektuplarını makbuz mukabilinde mezkûr komisyona vermeleri. (1010) (5698)

* * *

Izmir Müst. Mv. hayvanatı ihtiyacı için üç yüz yetmiş bin dört yüz elli kilo kuru ot kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. İhalesi 21-11-932 pazartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin her gün Müst. Mv. Sa. Al. komisyonuna müracaatları. (1014) (5702)

* * *

Izmir Müst. Mv. hayvanatı ihtiyacı için iki yüz elli sekiz bin altı yüz yetmiş iki kilo saman kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. İhalesi 20-11-932 pazar günü saat 15 tedir. Taliplerin her gün komisyona müracaatları. (1013) (5701)

İyi ve terbiyeli çocuk sahibi olmak isteyenlere

Yüksek bilgi ile teraber iyi terbiyeli ve gürbüz çocuk yetiştirmek isteyen ana ve babalarla Fransızca lisansını öğrenmek isteyen gençler zirdeki adrese müracaat etsinler. (5100)

Istanbul Mahmutpaşa 134 No.

Kira mukabilinde borç para

Senevi kirası (1000) liradan aşağı olmamak ve şereflî mahallerde olmak şartile emlakî olupta kirasını karşılık göstererek (ehven faizle) borç para almak isteyenlerin Galatada Mehmet Alt paşa hanında (41) numaralı yazhanenin tevessutuna müracaat eylemeleri (4850)

Ankara'nın en büyük

Kitap, gazete ve Kirtasiye mağazası

AKBA

Kitap evi ve kirtasiyecilik

Anafartalar caddesi

Telefon: 3377

Her lisanda gazete mecmua ve kitap

Her nevi kirtasiye eşyası ve mektep levazımı

Her türlü Fotoğraf levazımı - makineler ve amatör işleri

Etem Pertev itiyatı

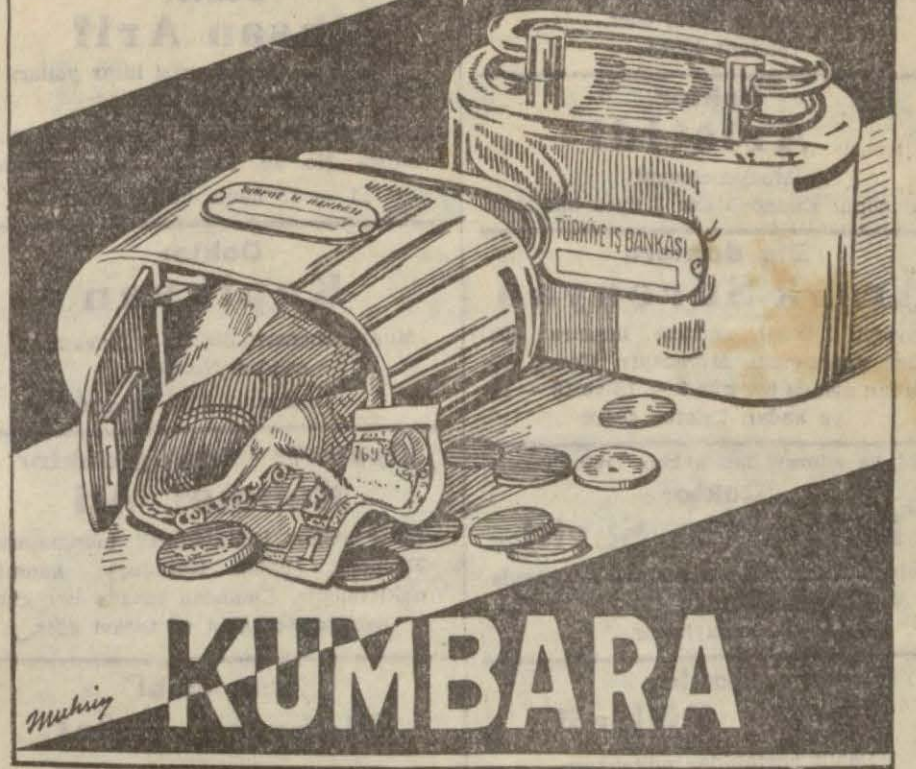
Kütahya çinileri

KARYOLA ve madeni eşya fabrikası 12 1/2 liraya

Sirkeci Ebüssuut caddesi Tel. 22652

Çocuk, Kesme, Kemerli, Amerikan sistemi çelik yaylı, beyaz lake ve muhtelif renklerde karyolalar hastane ameliyat odaları malzemeleri ucuz fiatla satılır. Her türlü ölçüye göre sipariş dahi kabul edilir. Fabrikada ve Eminönü, Selânik Bonmarşesi ve Yerli Mallar Pazarında da aynı fiatla satılır.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

KUMBARA

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

Kumaşı dairede mahfuz nümunesino tevfiikan gösterilecek fabrikalardan alınmak üzere idare müstahdimini için 225 ilâ 250 takım kışlık elbise ile aynı miktarda kasketin imali kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. 7 Teşrinisani 932 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 te ihalesi icra kılınacağından taliplerin bu bapta şartnameyi görmek üzere Galatada Rıhtım caddesindeki Idare Merkeziyeye müracaatları. (5493)

Türkiye Ziraat Bankası İstanbul Şubesinde:

Bazı esbap dolayısıyla Bankamızın Galatada köprü başındaki yeni binasına nakli teahhur ettiğinden nakil tarihi ayrıca ilân edilecektir. (5773)

Kadıköy Malmüdürlüğünden:

10-56 hissesinin mülkiyeti müzayedeye vazolunan rıhtım iskelesi sokağında 81 No. lu hanenin verilen bedel az görüldüğünden müzayedenin bir hafta daha temdit edildiği ilân olunur. (5769)

ZAYILAR

Istanbul birinci askeri konağından aldığım askeri vesikamı, nüfus tezkeremi ve para cüzdanımı zayi ettim. Bulanların adresime getirdikleri takdirde bir lira vereceğimi aksi takdirde hükümleri olmadığını ilân ederim. (5138)

Bahçekapı Hudaie camii karşısında 38 numaralı aşçı dükkanında Halil Faris 322

* Kadıköy erkek lisesinden 23-10-932 tarihinde aldığım tasdiknamemi zayi ettim yenisini alacağımdan evvelkinin hükmü olmadığını ilân ederim. (5131) 182 Reşat

* Eczacı ve dişçi mektebinden aldığım hüviyet varakamı kaybettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yoktur. 687 Sabri

Bursa Kaplıcaları Türk Anonim Şirketinden:

Şirketimize ait hissei iştirak bakiyesinin tamamen mutalebe edilmesine hissedarlar Hey'eti Umumiyesince karar verilmiş olduğundan mezkûr bakiyenin tarihi ilândan itibaren onbeş gün zarfında Şirketimiz namına Türkiye İş bankasının İstanbul Şubesine tamamen tesviyesi lüzumu mukavelename ahkâmına tevfi-kan alâkadarların malûmu olmak üzere ilân olunur. (5146)

Kiralık hane

Kadıköy iskelesine azami beş dakika mesafede Mühürdar caddesinde altı odalı, bahçeli, balkonlu, muşambalı, terkos, hava gazı, elektrik, telefon ve Radyo tesisi ve hamamı bulunan ve nezareti kâmil olan bir hane kiralıktır. Arzu edenler, Galatada Sigorta Hanında üçüncü katta bir numarada Kâzım Beye müracaat edebilirler.

Telefon 42351

Beşiktaş icra dairesinden: Bir borçtan dolayı mahcuz 36 çuval kestane ve 6 çuval ıhlamur ve bir adet kasanın açık arttırma suretile paraya çevrilmesine karar verilmiş olduğundan resmi tellâliye ve ihale pulları müşterisine ait olmak üzere 10-11-932 tarihine tesadüf eden Perşembe günü 13 den 15 kadar satılacağından talip olanların Meyvahöta 11 No. lu yazıhane önünde hazır bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur. (5127)

Sultanahmet Sulh Birinci Hukuk Hâkimliğinden:

Müddei Gümrük müdiriyetinin müddeialeh İstanbulda eski Salı Pazarında 23 No. lu hanede mukim ithalât gümrüğü memurlarından Sami Bey ve rüfekasının noksan gümrük rütumu ahzından dolayı 25 liranın tahsili hakkında ikame olunan davanın cari muhakemesinde: Müddeialeh Sami Beyin esnayı muhakemede hazır bulunmaması hasebile gıyaben muhakeme icrasına karar verilerek müddei beyanname ibraz ve tatbikat ve istiktap talebinde bulunmuş ve sabit olamazsa yemin teklif etmiş ve olivehile muameleli gıyap kararının ilânı tebligine karar verilmiş olduğundan mumalleh yemin muhakeme olan 30/11/932 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 14 te mahkemeye gelmediği takdirde yeminden imtina etmiş adolunacağı cihette tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

Romanyada cür'etkâr bir Ermeni çiftçi

Bükreş, 31 (A.A) — Kösten-cede garip bir kaçakçılık teşebbüsü olmuştur. Bir ermeni, 70 hektar araziye haşhaş ekmiştir. Bu sayede iki ay sonra 100 milyon ley satış yapacaktı. Kendisi tevkif edilmiştir.

Tayyareci von Gronau

Bağdat, 31 (A.A) — Devri-lem seyahati yapmakta olan Alman tayyarecisi fon Gronau, Bağdata gelmiştir.

Çin Pedagogları

Berlin, 31 (A.A) — Çin Pedagoglarından mürekkep bir komisyon, Berline gelmiştir. Bu komisyon pedagoji müesseselerini tetkik etmek üzere 8 Teşrinisaniye kadar burada kalacaktır.

Kansızlık, Romatizma, Sıraca, Kemik, Sinir, Damar, Verem hastalıklarına, yürümiyen, diş çikaramıyan çocuklara, genç ve ihtiyarlara

Hasan Kuvvet Şurubu

Doktorlarımız

Doktor Ara Nişanyan
Muayenehanesini Beyoğlunda Tokatlıyan oteli yanında Mektep sokagında 35 numarada yeniden kışlat etmiştir. Hastalarını her gün sabahtan akşama kadar kabul eder.
Telefon: 40843

Doktor Aristidi
Muayenehanesi:
Eminönü: Eminönü han 3 üncü kat No.8

Diş doktoru Arşak Sürenyan
Beyoğlu İstiklal caddesi numara 303 Mısır apartmanı. Müracaat: Cuma pazarından maada her gün 9 — 13 ve 15 — 17 ye kadar. Telefon 40424

Clit ve zührevi hastalıklar mütehasısı
Doktor Bahaettin Şevki
Babıllı caddesi Meseret oteli karşısında Avni Bey apartmanı 125 Sabahtan Akşama kadar

Doktor Emin Şükrü
Dahili hastalıklar mütehasısı
İstanbul Sultanmahmut türbesi, Babıllı caddesi, No. 10. Telefon muayenehanesi: 22622 — Telefon ev: 4.3125
"Her gün öğleden sonra saat 14—18.,

Urolog - Doktor Feyzi
Böbrek, mesane, idrar yolu hastalıkları mütehasısı
Beyoğlu, İstiklal caddesi Elhamra apartman No. 3 Her gün öğleden sonra. Tel. Beyoğlu 2835

Urolog - Operatör doktor Fuat Hamit
Böbrek, mesane ve idrar yolu hastalıkları mütehasısı
Muayenehanesi: Türbe, Mahmudiye caddesi. No. 10. Telefon 22622

Doktor Fuat Fehim
Cumartesi — Pazartesi — Çarşamba ve Perşembe günleri öğleden sonra hastalarını kabul eder. Çarşoğlu, Zeki Bey (Sihhi apartman) No 5. Tel. 20164

Doktor Feyzi Ahmet
Clit, zührevi ve tenasül hastalıkları mütehasısı
Babıllı caddesi, köşe başı Feyzi Bey han numara: 43. Sabahtan akşama kadar hasta kabul olunur.

Doktor Hasan Basri
Edirnekapi, Acıgeşme sokak No. (9)
Muayene: (Her gün saat 15—18 e kadar)

Doktor İhsan Arif
Cerahpaşa hastahanesi idrar yolları mütehasısı operatör
Muayenehanesi: Çağaloğlu eczahanesine bitişlik. No. 30. Telefon 21614. "Saat 15 — 18 hasta kabul olunur.,

Doktor Kapıkıyan
Muayenehanesi: Sirkeci Muradiye caddesi No. 26
Telefon: 2 1077 İstanbul

Operatör - ürolog doktor Mehmet Ali
İdrar yolları hastalıkları mütehasısı Eminönü (Sabık Karakaş) hanına nakletmiştir. Cumadan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.

Diş tabibi Mehmet Rifat
Paris darülfünunundan mezun
Çağaloğlu Halk Fırkası karşısında Sihhi apartman No. (7)

Doktor Mehmet Akif
Ebe ve kadın hastalıkları mütehasısı Beyoğlu İstiklal caddesi Rus sefareti yanında No. 451: Tel B. O. 2005
Her gün öğleden sonra

Doktor — Operatör Nuri Mahmut
Doğum ve kadın hastalıkları mütehasısı Maçkade: Silâhane caddesi Berna apartmanı, No. 1. Telefon 43562 (4934)

Doktor Osman Serafeddin
Muayenehanesi: Çağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. (19.) Telefon 20893

Doktor Reşat Hüseyin
Kulak, boğaz ve burun hastalıkları mütehasısı. Muayenehanesi: Türbe Mahmudiye caddesi, No. 10. Telefon: 22622

Diş Tabibi P. Şanlıyan
Beyoğlu, İstiklal caddesi No. (28) (Muleru) yanında
Muayene saati: 9 — 12 ve 14 — 21

Sadıkzade Biraderler Vapurları
KARADENİZ POSTASI

İnönü vapuru S A L I
1 Teş.sani
günü akşam saat 18 de Sirkeci rıbtımından hareketle (Zonguldak, Inebolu, Ayancık, Samsun, Gireson, Trabzon, ve Rizeye azimet ve avdette aynı iskelelerle Ünyeye uğrayarak avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentahına müracaat. Tele. 22134

Istanbul 4 üncü İcra Memurluğundan:
Tamamı 37.000 lira kıymet etkidir edilen Galatada Kemankes Kara Mustafa Paşa mahallesinde Tulumba ve Gümrük sokagında kâin eski 35 ve 3 defa 35 mükerrer ve 2 ilâ 12, 33 ilâ 39 ve 14 ilâ 17 No.larla mürakkam dükkânları müstemil Ada hanımın firari Pantazopluya ait nisûf hissesi açık arttırmaya vaz edilmiş olup 10 Teşrinisani 932 tarihinde divanhaneye talik edilerek 24/11/932 tarihinde Perşembe günü saat 14 ten 17 ye kadar dairemizde açık arttırma suretile satılacaktır. Arttırma ikincidir. Birinci arttırmasında 12000 liraya talip çıkmış olup bu kere en çok arttırma üstünde bırakılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde yedi teminat alınır. Mütetakkim vergi, Belediye rüsumu ve Vakıf icaresi müstetiriye aittir. 1424 numaralı icra ve iflâs kanununun 119 maddesine tevfikân hakları tapu sicillerile sabit olmaları ipotek alacakları ile diğer alâkadarların ve iftî fak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmaları ve daha fazla malâmât almak isteyenlerin 931/143 dosya numarasiile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Birinci Ticaret Mahkemesinden:
Lagüveyt Efendi tarafından Galatada yüksek kaldırımında 15 No.lu hanede mukim Belçika tebasından Vander Kolden Efendi aleyhine ikame olunan alacak davasından dolayı vuku bulan ilânen tebligata rağmen müddeialeh Kolden Efendi müracaatla cevapnamesini ita aylememiş olduğundan H. U. M. kanununun 398 inci maddesi mucibince hakkında gıyap kararı ittihaz olunmuştur. Yövmi tahkikat olarak tayin kılınan 6/12/1932 Salı günü saat 13 buçukta müddeialeh Kolden efendi mahkemenin bizzat ve yahut bir vekil göndermek suretile ispatı vücut eylemediği takdirde vakıaları ikrar etmiş addile bir daha muhakemeye kabul olunamayacağı kanunu mezkûrun 405 inci maddesi mucibince tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Istanbul Asliye mahkemesi üçüncü hukuk dairesinden: Şişlide Halâskâr caddesinde 300 No. lu madam Marinin kocası aynı hanede mukim Dariyos Ardidi efendi aleyhine ikame eylediği boşanma davasının icra kılınan tahkikat ve muhakeme neticesinde mahkemenin sadir olan ve tarafeynin boşanmalarına mütedair bulunan 27-10-932 tarih ve 966 No. lu ilâmın mu-maileyhin ikametgâhının meçbul bulunmasına binaen ilânen tebliği tensip edilmiş olduğundan tebliğ makamına kaim olmak üzere mezkûr ilâmın bir suretinin mahkeme divanhanesine talik edildiği mumajleyhin Dariyos Ardidi efendiye ilânen tebliğ olunur. (5149)

29 Birinci Teşrin Beynelmilel tasarruf günüdür

Bu hatta bütün medeni memleketlerde tasarruf hesapları artar. Türkiyenin bu savaşta geri kalmasını istiyorsan, sen de kendine **Ziraat Bankasında bir tasarruf hesabı açtır**

Eğer bir tasarruf hesabın varsa, ona bir miktar daha para yatır. Damlaya damlaya göl olur. Ak akça, kara gün içindir. Atalarımızın bu güzel sözlerine lâyük vatandaşlar olduğumuzu gösterelim.

Türkiye Ziraat Bankası

Askeri Fabrikalar ilânları

Askeri Fabrikalar umum müdürlüğü ticaret kaleminden:
30 Ton Elektrolit bakır
Yukarıdaki malzeme pazarlık suretile 14-11-932 tarihinde saat 14 te ihalesi yapılacaktır.
Malzeme takas hakkında çıkan bilümm kararnamele hakâmına tabidir. Bedeli malın kat'i teslimini müteakip hiç bir güne merasime tabi olmaksızın derhal banka vasıtasile getirtilerilecektir. Taliplerin bu husustaki şartnameyi görmek için Ankara ve İstanbulda satınalma komisyonuna müracaatları. (5770)

Istanbul yedinci icra memurluğundan Paraya çevrilmesine karar verilen Davutpaşada Bahçelikhavve önünde muhtelif kanape sandalye ayna karyola ve saire şehri halin 6-11-932 ci günü mahalli mezkûrde saat 12 de hazır bulunacak memuru tarafından satılacağı ilân olunur. (5152)

VAKIT
Günedelik, Siyasal Gazete
İstanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu
Telefon Numaraları
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24370
Telgraf adresi: İstanbul — VAKIT
Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri:

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 ..	1450 ..
3 aylık	400 ..	800 ..
1 aylık	150 ..	300 ..

İlan ücretleri:
Resmî ilânların bir satırı 10 Kuruş
Ticari ilânların bir satırı 2,5 ..
Ticari ilânların bir santimi 25 ..

Küçük ilânlar:
Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 60 dört defası 75 ve on defası 100 Kuruştur. İki aylık ilân verenlerin bir defası meccanenendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

AKIT MATBAASI — İSTANBUL
SAHİBİ: MEHMET ASİM
Umumi Negriyat Müdürü: FIKRET ADIL

Yerli ve Avrupa kumaşlarından kusursuz **İsmarlama elbiseler 20 liradan başlar**
Hazır pardesü ve elbiseler fevkalâde ucuzdur.
Eminönü, Kazırcı Ali Rıza müessesatı

Büyük Tayyare Piyangosu
Bu keşidede büyük ikramiye **40.000 Liradır**
Piyango şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
Fırsatı Kaçtırmayınız
İştirâk Ediniz ...

Kapı ve Pencere Münakasası
İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları
Türk Anonim Şirketinden:
Alpullu'daki merkez binası kapı ve pencere doğramaları münakasaya konulduğundan Taliplerin 9 Teşrinisani, 932 Çarşamba günü öğleye kadar şirketin Bahçekapı'da 4. Vakıf Hanındaki idare merkezine müracaatları ilân olunur.